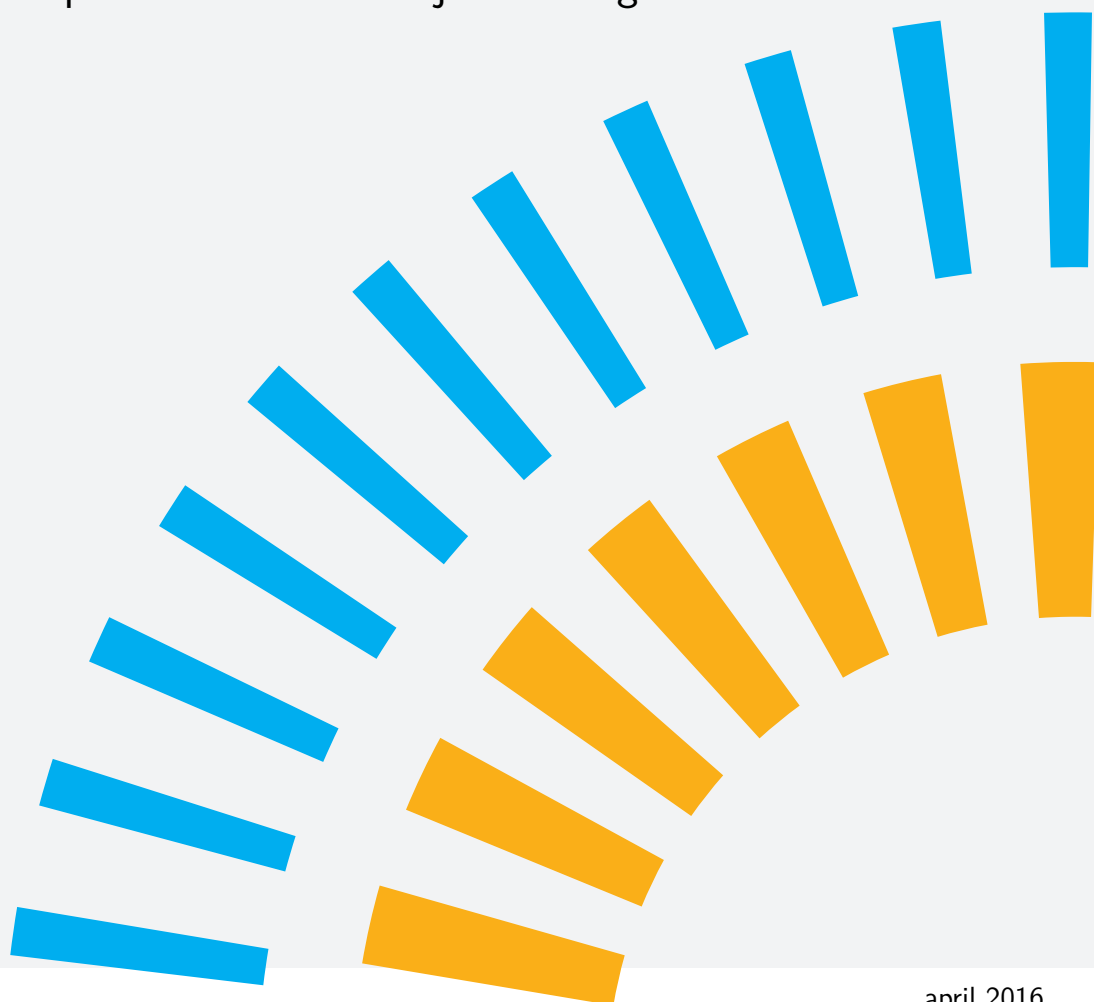

NATIONELLA KVALITETSREGISTRET FÖR
CERVIXCANCERPREVENTION/PROCESS("CYTBURKEN")

Sammanställning av Kvalitetsdata 2015

gällande Cervixcancerprevention i Västra sjukvårdsregionen

Beställningsadress

Regionalt cancercentrum väst
Västra Sjukvårdsregionen
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
SE-413 45 GÖTEBORG

Tel 010-441 28 23

Mailadress - rccvast@rccvast.se

Rapporterna kan laddas ner från
Regionalt cancercentrum väst hemsida www.rccvast.se

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
2 Invitationsstatus	3
3 Täckningsgrad	6
4 Deltagande efter inbjudan	16
5 Antal cellprover	20
6 Endocervikala celler saknas	24
7 Indikationsprofil cytologprov	26
8 Åldersfördelning cellprov	30
9 Tid till svar	31
10 Andel icke-normala cellprover	33
11 Diagnosprofil cytologi	35
12 Andel avvikande cellprover som är uppföljda i tid	43
13 Utfall av cytologi	45
14 PAD-utfall av behandling	52
15 Konhöjd och antal ingrepp per operatör	55
16 Förnyade behandlingar ("Re-koniseringar")	58

1 Inledning

Cytburken är sedan juni 2012 Processregistret inom Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention. Det kommer att innebära att data nu kan jämföras med fler landsting och att de redovisningar som görs kommer att utgå från nationellt beslutade kvalitetsparametrar. Denna rapport har tidigare getts ut som en regional rapport för Västra Sverige men publiceras härmed för flera områden och regioner.

När den första upplagan av denna rapport publicerades för 10 år sedan skrev vi:

”Det finns flera skäl till varför det är speciellt viktigt att kvalitetsgranska arbetet att förebygga cervixcancer.

- Verksamheten berör hela den kvinnliga befolkningen som inbjuds till screening. Det är en intervention friska människors liv som får olika negativa effekter om det inte sköts professionellt och efter högsta standard.
- Överdiagnostik leder till resursslöseri men vi vet också att även lätt avvikande prov kan utlösa starka reaktioner med oro och ångest och upplevelse av sjukdom.
- Det finns säkra belägg idag för att överbehandling kan ha negativa effekter för kvinnors barnafödande.
- Screening sker för att förebygga en dödlig sjukdom. Misstag och dålig kvalitet kan innebära att kvinnor dör i onödan.
- Vårdkedjan är komplicerad och innefattar primärvård, laboratorieverksamhet och specialistvård. Kopplingarna mellan dessa länkar i kedjan går åt alla håll och det finns hela tiden risker att överföringarna inte fungerar.
- Verksamheten bygger på en lång rad professionella men subjektiva bedömningar i alla delar av vårdkedjan. Detta gör verksamheten särskilt känslig för kvalitetsbrister.

Första samlade rapporten med kvalitetsdata från det cervixcancerförebyggande arbetet i Västra Sverige är en milstolpe. Rapporten innehåller data från alla delar av vårdkedjan, men innefattar bara några mätbara variabler. Som med alla kvalitetsdata måste uppgifterna tolkas med eftertanke. Det är många kompromisser som ligger bakom sådana data och det är inte alltid som de mest mätbara egenskaperna är de viktigaste ur kvalitetssynpunkt. Vissa uppgifter kan inte omedelbart omsättas i kvalitetstermer men kan vara av intresse för att belysa olika delar av verksamheten.”

Denna rapport gäller 2015 års data. Denna årliga rapport kompletteras med StatProcess – en redovisning online av nyckeldata där man kan välja detaljnivå. Denna redovisning ersätter de kommunrapporter som tidigare producerats i pappersform. StatProcess ger jämförelsedata bakåt i tiden och ger möjlighet att se andra enheters och kommuners data. Inloggning sker via www.cytburken.se. Även de som inte använder Cytburken kliniskt kan få behörighet att ta del av statistiken. Kontakta mia.westlund@rccvast.se

Rapportens grunddata tas fram av RCC-Väst efter inrapportering från respektive landsting. Landstingsansvarig läkare står för kommentarerna

Vi är angelägna om synpunkter av alla de slag kring rapporten. Vi hoppas att den kan fortsätta att ge underlag för kvalitetsförbättringar.

2016-03-29

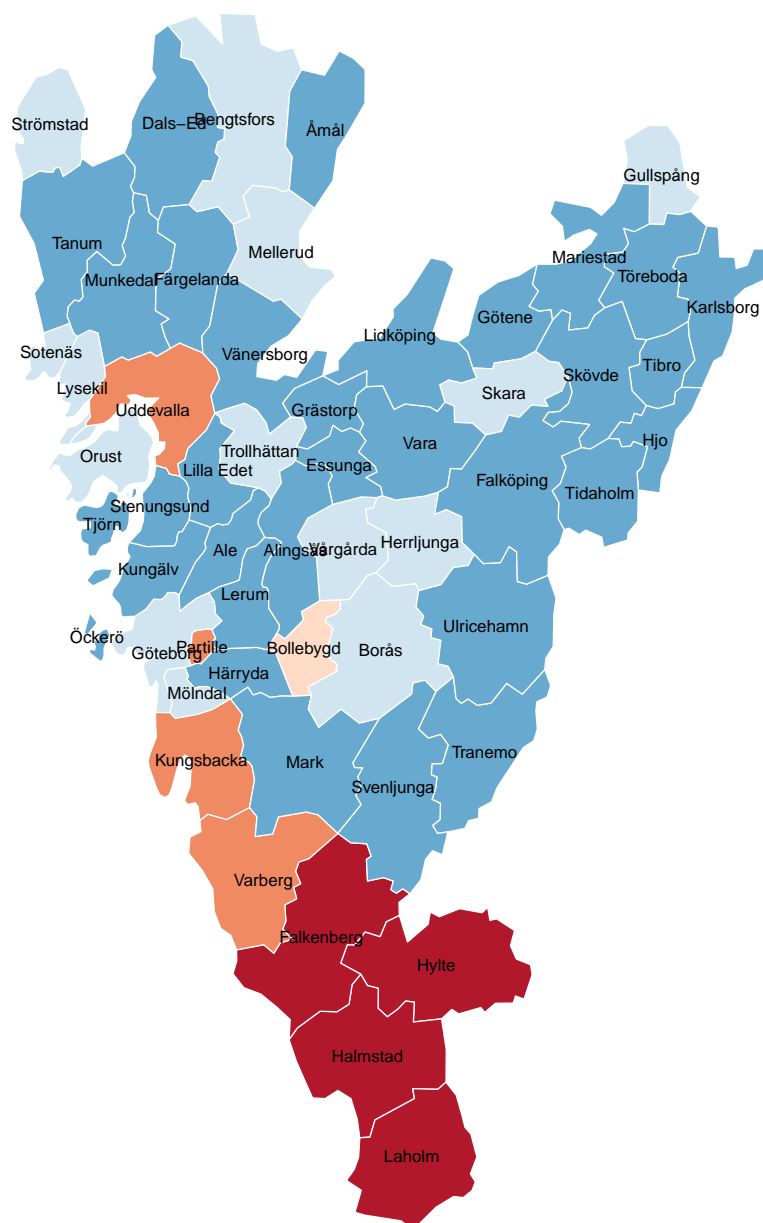
Björn Strander   Chenyang Zhang   Mia Westlund   Torbjörn Eles   Ulrika Hermansson

2 Invitationsstatus

Detta är ett mått på om de kvinnor som ska inviteras för cellprovtagning också blir inviterade. Det hör också till de nya nationellt beslutade kvalitetsparametrarna. Mätning sker vid ett bestämt datum. Ur befolkningsregistret tas fram de kvinnor som åldersmässigt är aktuella för provtagning och sedan länkas dessa uppgifter mot Cytburken som dels visar vilka av kvinnorna som är aktuella för provtagning utifrån senast taget prov och dels innehåller uppgift på inbjudningar till provtagning som har gått ut. För att förenkla denna ganska komplicerade datahantering är mätningen begränsad till kvinnor i åldrarna 24-49. Det nationella målvärdet är 100%.

Kommentar: Mycket höga siffror i VGR som visar att kallelsesystemet ROCK-IT/ Screeningvitation fungerar och att barnmorskemottagningarna gör ett utmärkt jobb. Hallands sämre siffror kräver analys. Halland har i början av detta år börjat använda samma kallelsesystem som VGR. Förhoppningsvis sker en förbättring när effekten av detta slår igenom.

Andel som fått inbjudan i tid. 24–49 år

Fått inbjudan ■ < 92.0% ■ 92.0% – 97.0% ■ 97.0% – 98.0% ■ 98.0% – 99.0% ■ 99.0% – 100%

Andel som fått inbjudan i tid, 24-49 år

Område	Andel
Södra Älvsborg	99%
Skaraborg	99.2%
Fyrbodal	98.7%
Västra Götaland	98.6%
Göteborg och södra Bohuslän	98.3%
Västra Sverige	97.6%
Halland	91.9%

Antal kallelser per område

Område	Antal
Fyrbodal	33234
Skaraborg	22542
Södra Älvsborg	22997
Göteborg och södra Bohuslän	72742
Halland	19252

3 Täckningsgrad

Täckningsgraden är beräknad utifrån antalet kvinnor i screeningåldrarna skrivna i området 31/21 2015 i respektive kommuner och församlingar. Antalet unika individer i motsvarade ålder som tagit ett prov under den föregående 3.5-årsperioden respektive 5.5-årsperioden delas sedan med detta tal. Täckningsgraden redovisas för alla screeningåldrar (26-60 års ålder 31/12) med ett sammanvägt mått. 3.5 och 5.5 år är numera nationell standard för dessa beräkningar. För att ge möjlighet till jämförelse med tidigare rapporter för landsting som deltagit i Cytburken före 2010 redovisas både det nya och det gamla beräkningssättet (4 års täckningsgrad i åldrarna 25-49) i diagrammet som visar täckningsgrad över tid. Täckningsgraden innefattar alltså all provtagning, oavsett om provet är taget inom organiserad screening eller i annat sammanhang.

Täckningsgraden är det mest relevanta måttet på vilket skydd som kvinnorna i området har av cellprovstagning. Perioden ska motsvara en screeningomgång med de variationer som kan förekomma med rimliga förseningar i utskick, sommaruppehåll, ombokningar mm. Täckningsgraden ändras långsamt även om deltagandet ändras det senaste året, eftersom flera års data inkluderas. Även i år redovisas täckningsgrad på församlingsnivå i alla kommuner med mer än 50000 invånare. Församlingsindelningen ändrades på vissa håll 1/1 2010 vilket man ska tänka på vid jämförelsen med äldre rapporter.

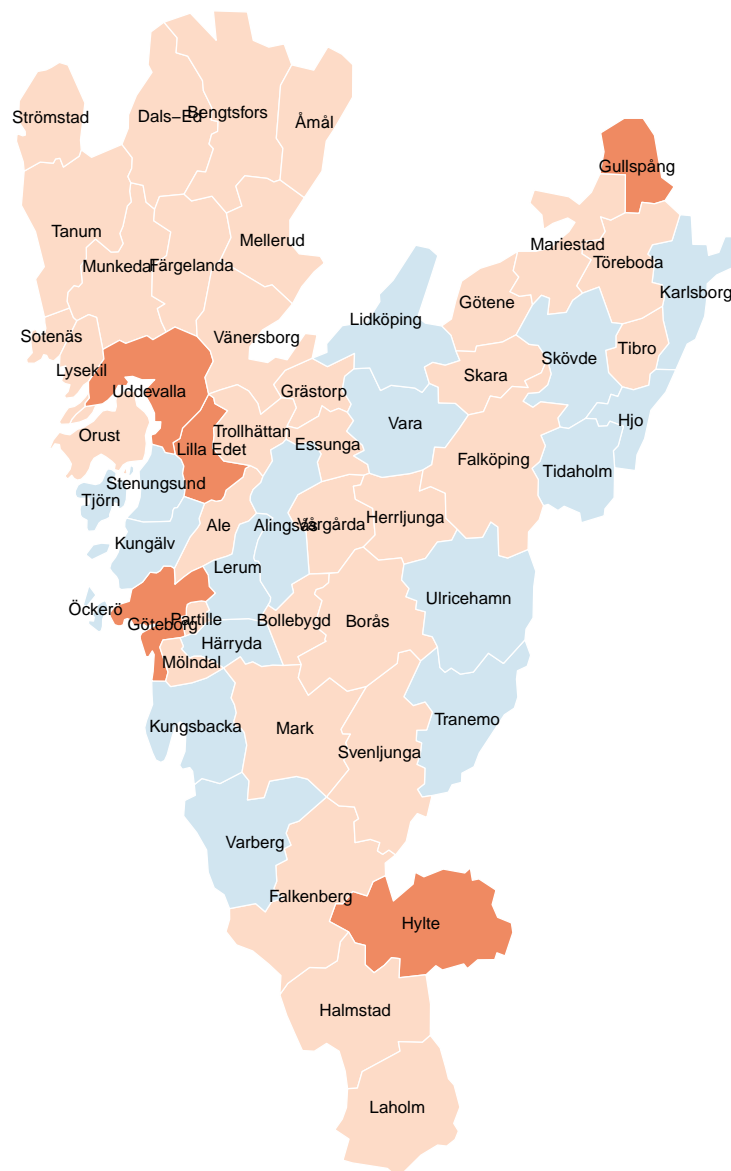
Nationellt målvärde är 85% och att ingen församling ska ligga under 70%. Observera att de värden som rapporteras till Öppna Jämförelser är hämtade ur analysregistret och är framtagna med en mindre detaljerad beräkningsmetod som ger högre värden.

Kommentar: Den relativt höga täckningsgraden, baserad på 4 års intervall, har minskat marginellt. Förändringen är endast 0,5% och det går inte att dra några slutsatser av detta. 2015 var det första året som barnmorskor rutinmässigt kontaktade kvinnor som uteblivit under lång tid, per telefon. Effekterna av detta kan ännu inte utläsas, vilket sannolikt beror på att täckningsgrad är trögt att påverka. Förbättring under ett år spåds ut över fyra år rapportering.

Ingen kommun har mindre än 80% täckningsgrad, men endast 21 av 57 når målvärdet 85%. Täckningsgraden för 63-åringar är 78 respektive 80% i VGR respektive Halland. Kvinnor kallas numera upp till 63 år om de inte har något prov taget efter 58. Kvinnor i Bergsjön och Angered har alltid haft det sämsta skyddet mot livmoderhalscancer, men trenden har varit en stadig förbättring. Dessvärre ser vi en försämring i täckningsgraden fram till 151231. I Bergsjön är tappet 2,7 procentenheter. Även i Borås, Skövde, Halmstad, Mölndal och Uddevalla har de lägst rankade församlingarna försämrat sin täckningsgrad jämfört med 2014, även om vissa har bytt plats på "rankingen". Detta är dessvärre ett tredebrott och ett observandum.

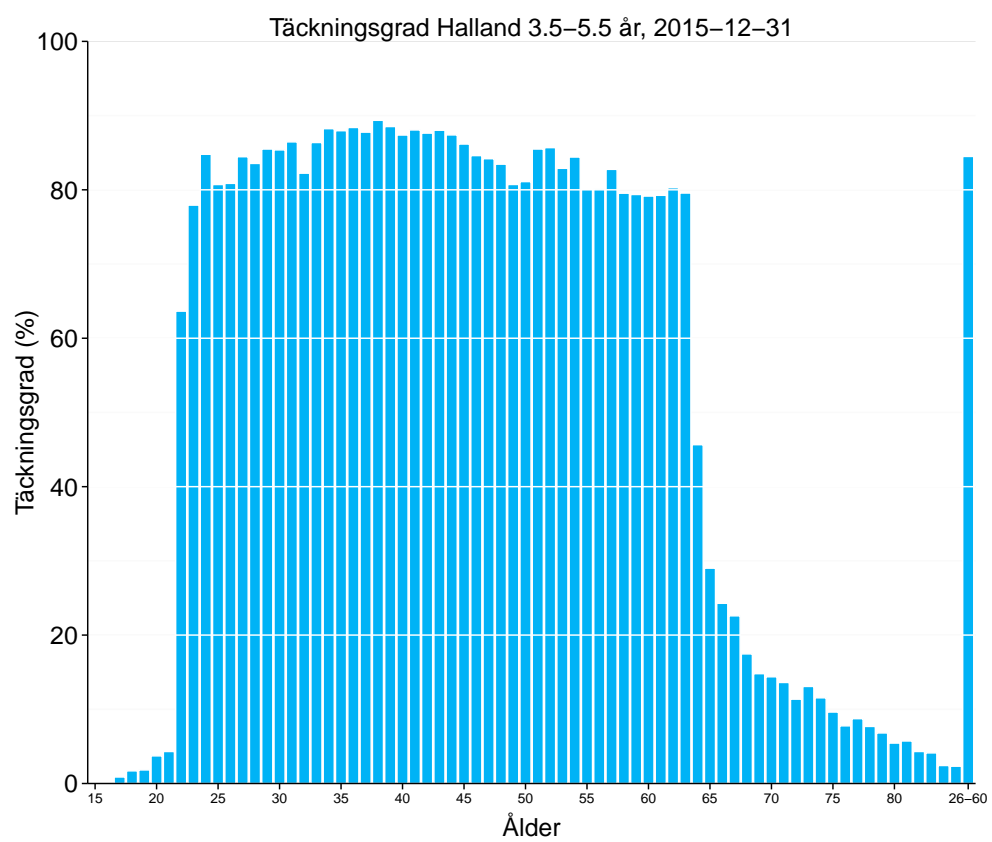
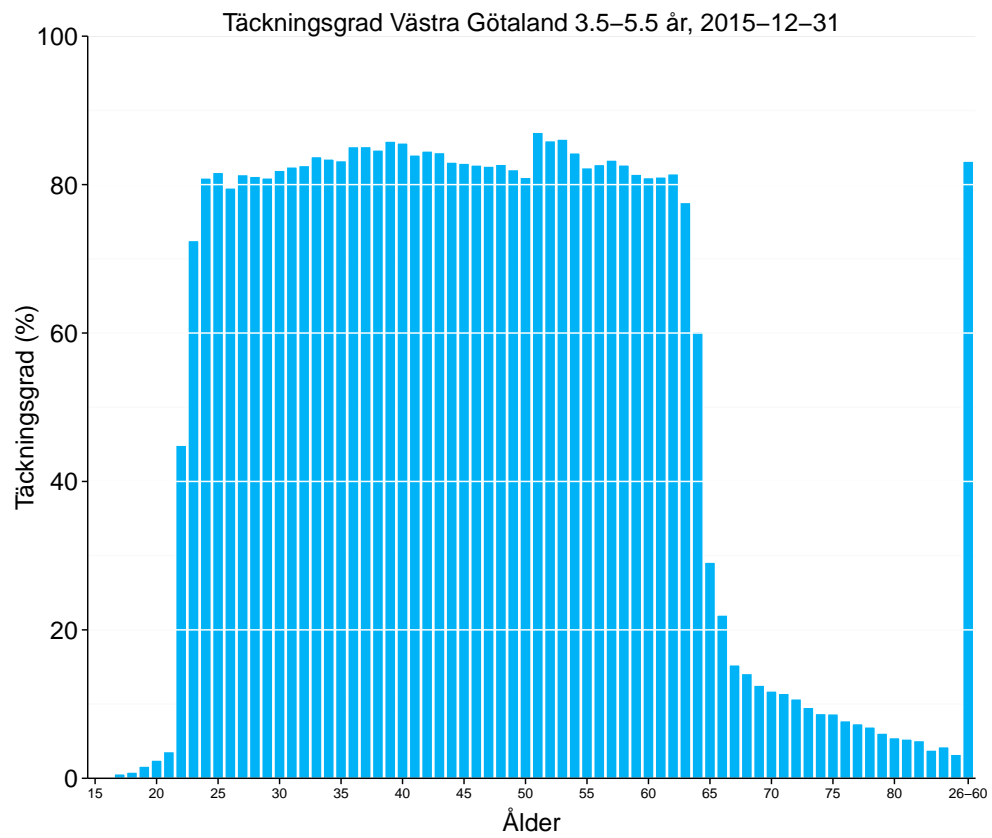
Täckningsgrad 3.5–5.5år, 2015–12–31

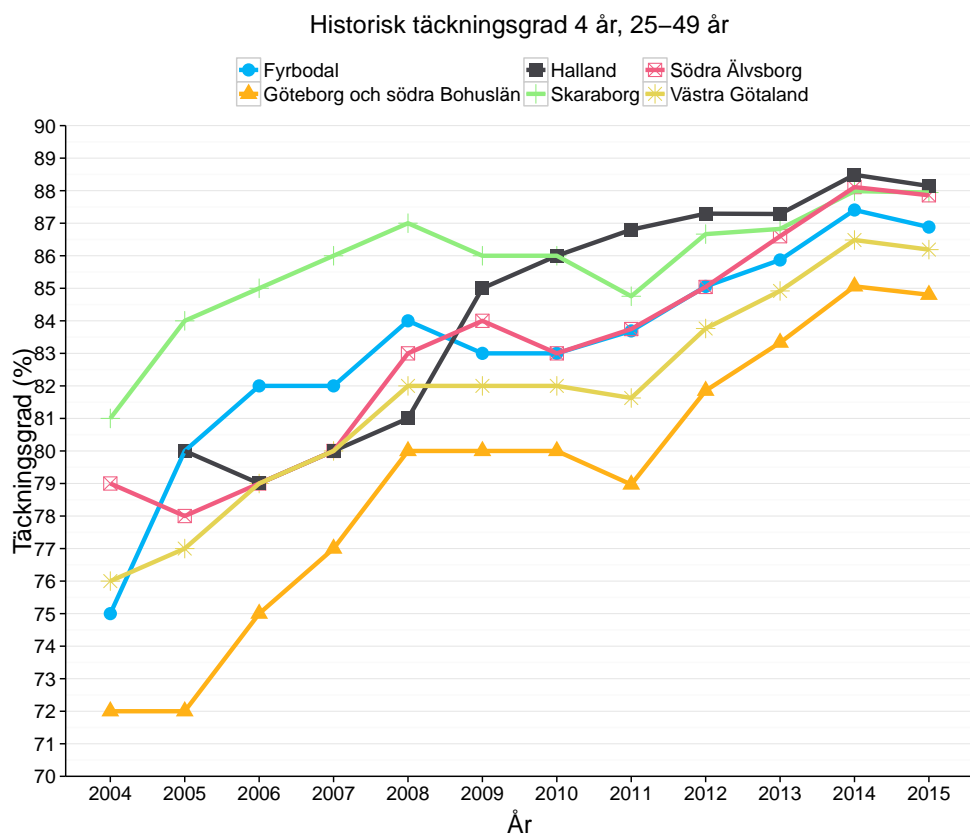

Täckningsgrad 79% – 81% 82% – 85% 86% –

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Skaraborg	85.3%	87.9%
Södra Älvsborg	85.1%	87.9%
Halland	84.5%	88.1%
Fyrbodal	83.6%	86.9%
Västra Götaland	83.2%	86.2%
Göteborg och södra Bohuslän	81.6%	84.8%

Kommun	3.5 - 5.5 år	4.0 år	Kommun	3.5 - 5.5 år	4.0 år
Tranemo	88.4%	89.3%	Borås	84.3%	87.2%
Kungsbacka	87.3%	90.9%	Sotenäs	84.3%	87.7%
Härryda	87.1%	89.9%	Orust	84.3%	87.8%
Lidköping	86.8%	89.5%	Grästorp	84.1%	88.6%
Ulricehamn	86.8%	88.9%	Bollebygd	84.1%	87.9%
Stenungsund	86.7%	89.6%	Falkenberg	84.1%	88%
Hjo	86.5%	90.8%	Vänernborg	83.9%	87.8%
Kungälv	86.5%	89.1%	Bengtsfors	83.9%	87%
Lerum	86.4%	89.1%	Åmål	83.7%	86.6%
Tjörn	86.3%	90.1%	Partille	83.6%	88.8%
Alingsås	86.2%	89.1%	Dals-Ed	83.4%	85.8%
Tidaholm	86.1%	88.7%	Herrljunga	83.2%	86.2%
Tibro	85%	88.7%	Ale	83.2%	86.8%
Skövde	85.9%	87.8%	Essunga	83.1%	84.3%
Vara	85.7%	87.7%	Halmstad	83.1%	86.3%
Öckerö	85.7%	89.7%	Värgårda	82%	85.5%
Karlsborg	85.6%	88.7%	Trollhättan	82.6%	85.5%
Varberg	85.5%	89.5%	Töreboda	82.6%	85%
Mölndal	85.4%	88.2%	Strömstad	82.4%	85.9%
Lysekil	85.2%	87.3%	Färgelanda	82.3%	85.6%
Götene	85.1%	88.1%	Mellerud	81.9%	86.3%
Tanum	84%	86.4%	Laholm	81.6%	85.5%
Falköping	84.9%	87.5%	Gullspång	81.2%	84.7%
Mark	84.9%	87.3%	Göteborg	80.7%	83.9%
Svenljunga	84.8%	87.9%	Lilla Edet	80.6%	86.2%
Mariestad	84.7%	87.6%	Uddevalla	80.4%	84.2%
Munkedal	84.6%	87.6%	Hylte	80.3%	83.5%
Skara	84.4%	86.7%			

Täckningsgrad Borås per församling 2015-12-31

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Brämhult	90.7%	92.5%
Sandhult	90.5%	93%
Fristad	87%	90.6%
Bredared	87.9%	92.5%
Toarp	87.9%	91%
Kinnarumma	84.5%	88.7%
Borås Gustav Adolf	82.7%	85.2%
Sexdrega, del	82.4%	87.9%
Borås Caroli	81.9%	85.1%
Långhem, del	80.9%	82.3%
Seglora	76.6%	82.9%

Täckningsgrad Göteborg per församling 2015-12-31

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Älvsborg	89%	90.4%
Näset	87%	88.2%
Torslanda-Björlanda	87.7%	91%
Askim	87.3%	89.7%
Göteborgs Oscar Fredrik	84.6%	88.1%
Göteborgs Masthugg	83.8%	87%
Tuve-Säve	83.6%	86.1%
Nylöse	83.6%	86.6%
Styrsö	82.8%	85.4%
Göteborgs S:t Pauli	82.8%	87.5%
Härlanda	82.6%	87.1%
Högsbo	82.1%	85.3%
Domkyrkoförs. i Göteborg	82.1%	86.7%
Tynnered	81%	82.5%
Göteborgs Haga	81.6%	84.9%
Göteborgs Carl Johan	81.5%	86%
Örgryte	81.3%	84.3%
Backa	80.6%	83.6%
Göteborgs Annedal	80.3%	85.4%
Göteborgs Vasa	80.1%	84.6%
Lundby	78.8%	82.7%
Göteborgs Johanneberg	78.7%	81.5%
Björkekärr	78.6%	81.1%
Västra Frölunda	77.5%	80.6%
Kortedala	75.9%	78.8%
Angered	72.6%	75.2%
Bergsjön	66.8%	69.9%

Täckningsgrad Skövde per församling 2015-12-31

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Skövde	86%	88.3%
Skultorp	88.5%	90%
Sventorp-Forsby	90.3%	88.4%
Värsås-Varola-Vreten	87.4%	92%
Väring	86%	86.8%
Frösve	90.6%	91.9%
Berg	87.1%	88.1%
Götlunda	81.1%	84.1%

Täckningsgrad Halmstad per församling 2015-12-31

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Söndrum-Vapnö	86.9%	88.9%
Steninge	86.7%	91.2%
Harplinge	86.3%	89.7%
S:t Nikolai	85%	88.5%
Enslöv	85.7%	88.9%
Slättåkra-Kvibille	85.4%	86.9%
Getinge-Rävinge	82%	86.9%
Snöstorp	82.3%	85.3%
Oskarström	81.1%	84%
Martin Luther	80.1%	83.7%

Täckningsgrad Kungsbacka per församling 2015-12-31

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Gällinge	91.6%	93.4%
Släp	88.9%	91.2%
Onsala	88.7%	92.7%
Vallda	88.4%	92.1%
Idala	88.3%	90%
Älvsåker	87.9%	90.1%
Landa	86%	89.2%
Tölö	86.9%	91.1%
Ölmevalla	86.8%	91%
Fjärås-Förlanda	86.4%	90.1%
Frillesås	85.5%	89.1%
Kungsbacka-Hanhals	84.6%	88.5%

Täckningsgrad Mölndal per församling 2015-12-31

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Lindome	88%	90.3%
Källered	86.4%	88.8%
Stensjön	86.2%	89.1%
Fässberg	83.8%	86.9%

Täckningsgrad Trollhättan per församling 2015-12-31

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Göotalunden	86.4%	89.1%
Gärdhem	86.2%	88.5%
Åsaka-Björke	85.2%	88.6%
Trollhättan	84.4%	87.7%
Upphärad	81.8%	86.2%
Fors-Rommele	81.5%	86.5%
Lextorp	75.9%	78.1%
Bjärke, del	73.1%	80.8%

Täckningsgrad Uddevalla per församling 2015-12-31

Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Herrestad	87.1%	90.6%
Lane-Ryr	85.3%	87.9%
Bokenäset	84.1%	88.7%
Ljungskile	81.7%	84.2%
Uddevalla	80.3%	83.6%
Bäve	76.4%	81.5%

Täckningsgrad Varberg per församling 2015-12-31

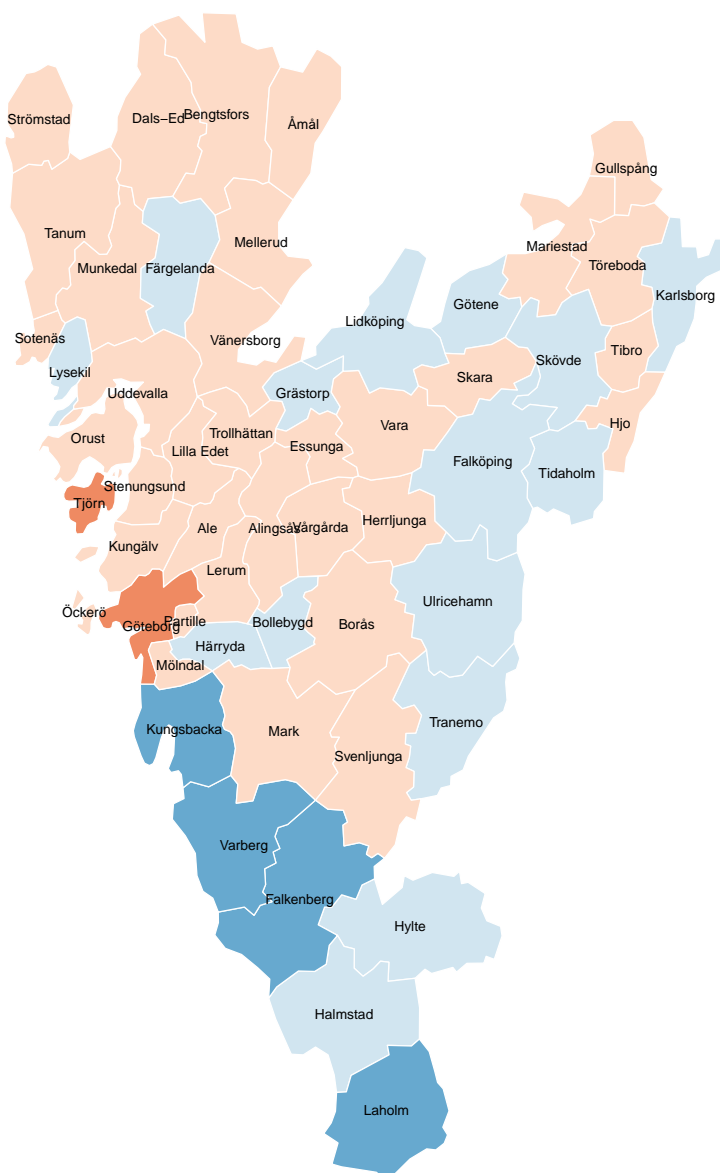
Område	3.5 - 5.5 år	4 år
Lindberga	89.4%	92.7%
Träslöv	89.4%	91.3%
Spannarp	87.3%	94.3%
Himledalen	86%	89.8%
Varberg	84.6%	88.8%
Veddige-Kungsäter	84.4%	88%
Sibbarp-Dagsås	82%	88%
Tvååker	82.9%	87.3%
Värö-Stråvalla	82.3%	88.1%

4 Deltagande efter inbjudan

Deltagande efter inbjudan är det direkta måttet på hur stor andel av kvinnorna som efter att fått en inbjudan tar ett prov. Måttet har tidigare ibland benämnts Hörsamhet. Deltagande efter inbjudan räknas som andelen kvinnor som får ett prov taget inom tre månader efter en inbjudan skickats ut. Vi har utgått från inbjudningar utskickade under ett år fram till 30 sept 2015. Vi fångar då också upp de kvinnor som inte går till barnmorskemottagningen utan ordnar provtagning på annat sätt men som sannolikt gör detta som en effekt av att man fått en inbjudan. Låga siffror kan bero på dålig tillgänglighet men också på att gallring av kvinnor som inte ska delta fungerar dåligt. Eftersom kvinnor som inte deltagit får ny inbjudan varje år blir dessa överrepresenterade och måttet är inte representativt för alla kvinnor. Det kan därför uppfattas som lägre än förväntat. Deltagande efter inbjudan kan bara jämföras med områden som har årlig omkallelse av de som uteblivit. Deltagande efter inbjudan redovisas på mottagningsnivå i StatProcess, det nya webbgränssnittet.

Kommentar: På områdesnivå är siffrorna oförändrade utom för Halland som fallit tillbaka två procentenheter. Ett kuriosum är att fler kommer efter en femte årlig inbjudan (påminnelse) än efter den fjärde. Dessa upprepade inbjudningar är effektiva, men effekten har minskat sedan föregående år. Hallands siffror kan fortfarande inte jämföras med andra områden eftersom man exkluderat de som inte deltagit efter 3 kallelser. Mellan kommunerna är skillnaderna måttliga men trenden för de enskilda kommunerna är ganska stabil. Några har ökat fyra procent eller mer: Skövde, Färgelanda, Lysekil, Falköping, Ulricehamn och Trollhättan.

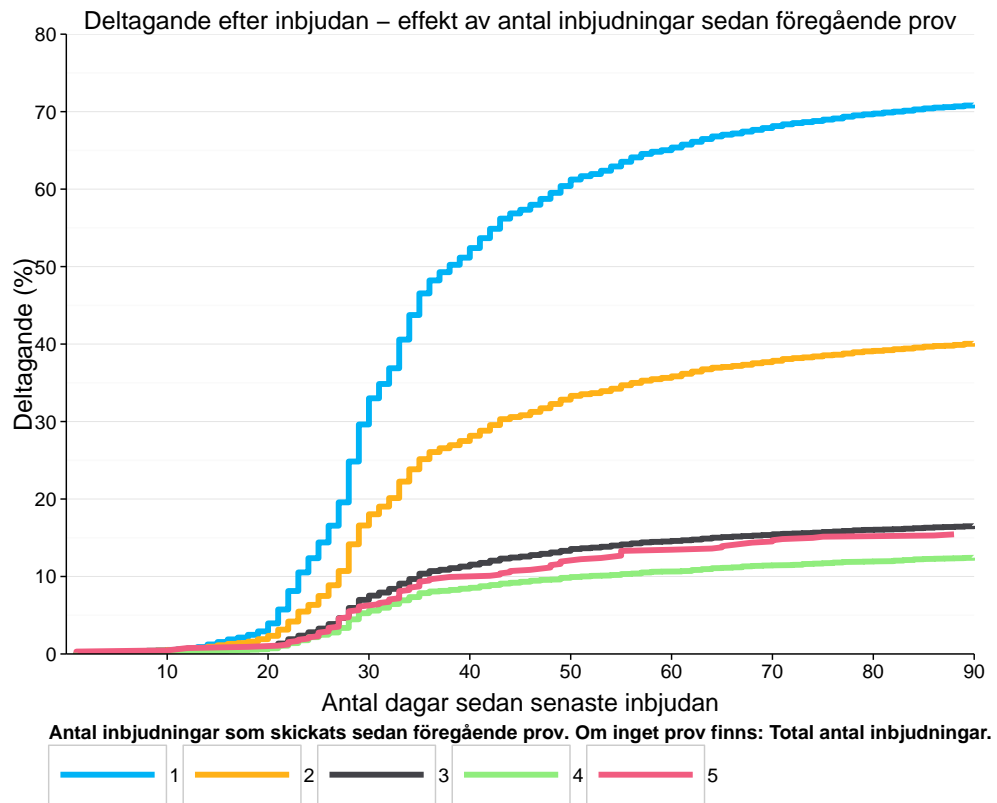
Deltagande efter inbjudan. 2015

Deltagande ■ 40% – 49% ■ 50% – 59% ■ 60% – 69% ■ 70% –

Område	Deltagande
Halland	71%
Skaraborg	59%
Södra Älvsborg	57%
Fyrbodalen	56%
Västra Götaland	54%
Göteborg och södra Bohuslän	50%

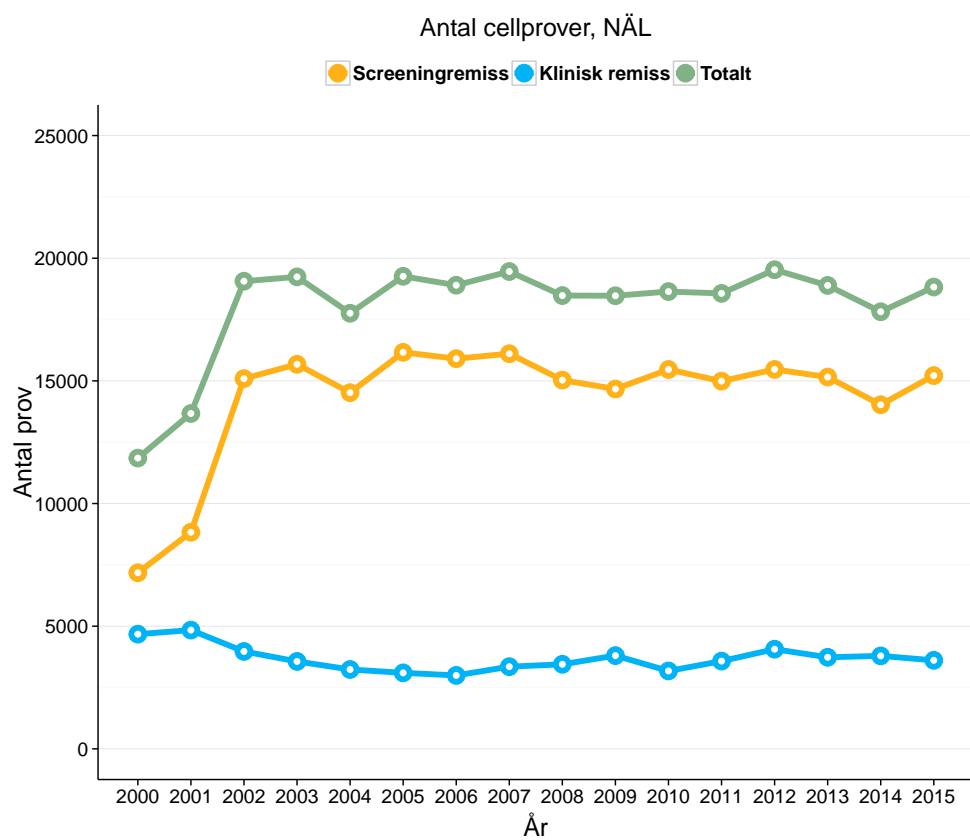
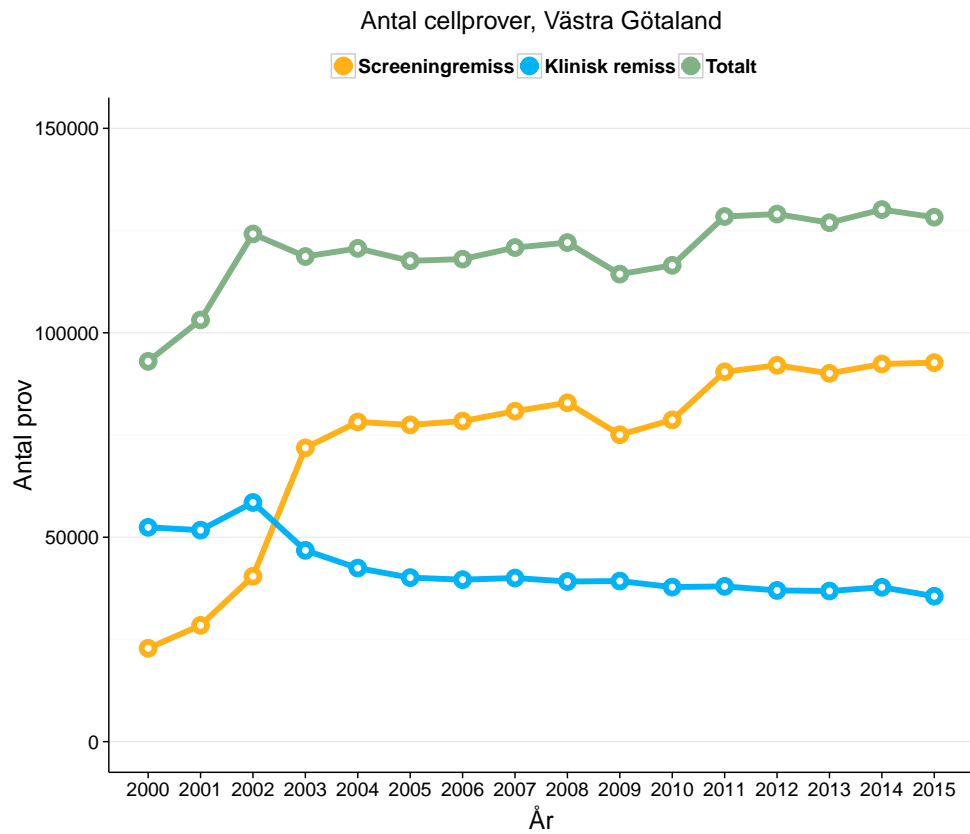
Kommun	Deltagande	Kommun	Deltagande
Laholm	76%	Mark	57%
Varberg	74%	Bengtstors	57%
Kungsbacka	71%	Värgårda	57%
Falkenberg	70%	Dals-Ed	57%
Halmstad	69%	Sotenäs	57%
Hylte	69%	Orust	57%
Färgelanda	64%	Mariestad	56%
Tidaholm	62%	Åmål	56%
Skövde	62%	Borås	56%
Lidköping	62%	Gullspång	56%
Tranemo	62%	Herrljunga	55%
Lysekil	61%	Mellerud	55%
Götene	61%	Essunga	55%
Karlsborg	61%	Munkedal	55%
Grästorp	61%	Kungälv	54%
Falköping	60%	Mölndal	54%
Ulricehamn	60%	Ale	54%
Bollebygd	60%	Öckerö	54%
Härryda	60%	Partille	54%
Hjo	59%	Strömstad	53%
Trollhättan	59%	Töreboda	53%
Tibro	59%	Tanum	53%
Lerum	59%	Vara	52%
Alingsås	58%	Lilla Edet	52%
Vänersborg	58%	Stenungsund	52%
Skara	57%	Tjörn	49%
Uddevalla	57%	Göteborg	48%
Svenljunga	57%		

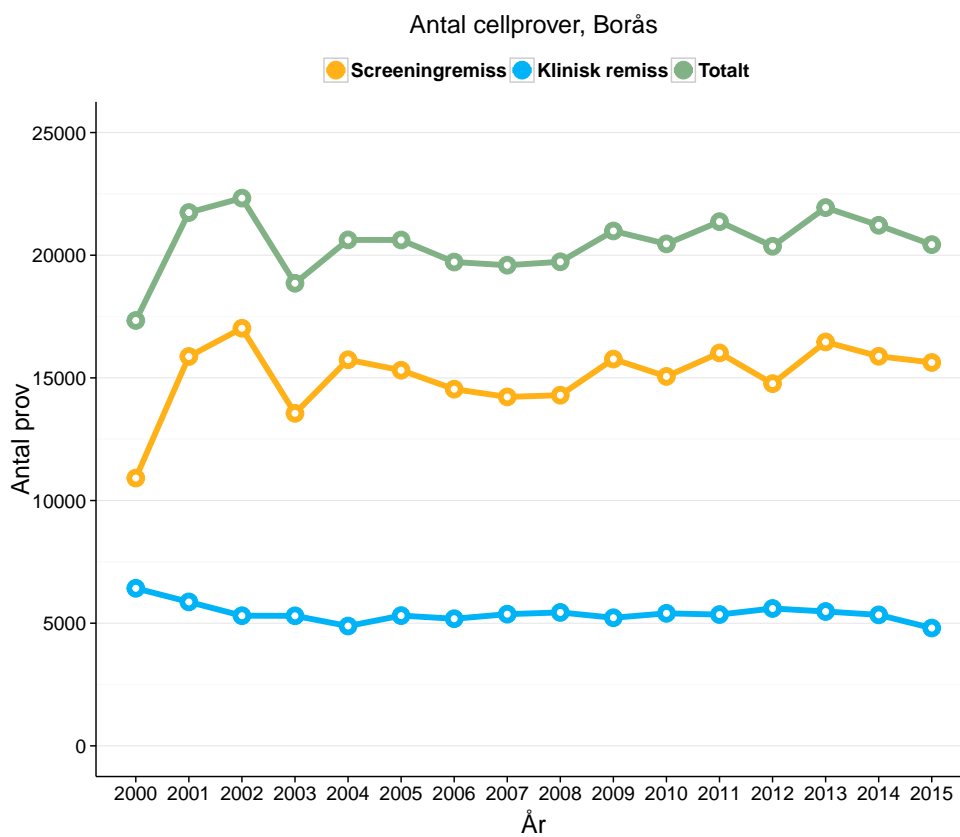
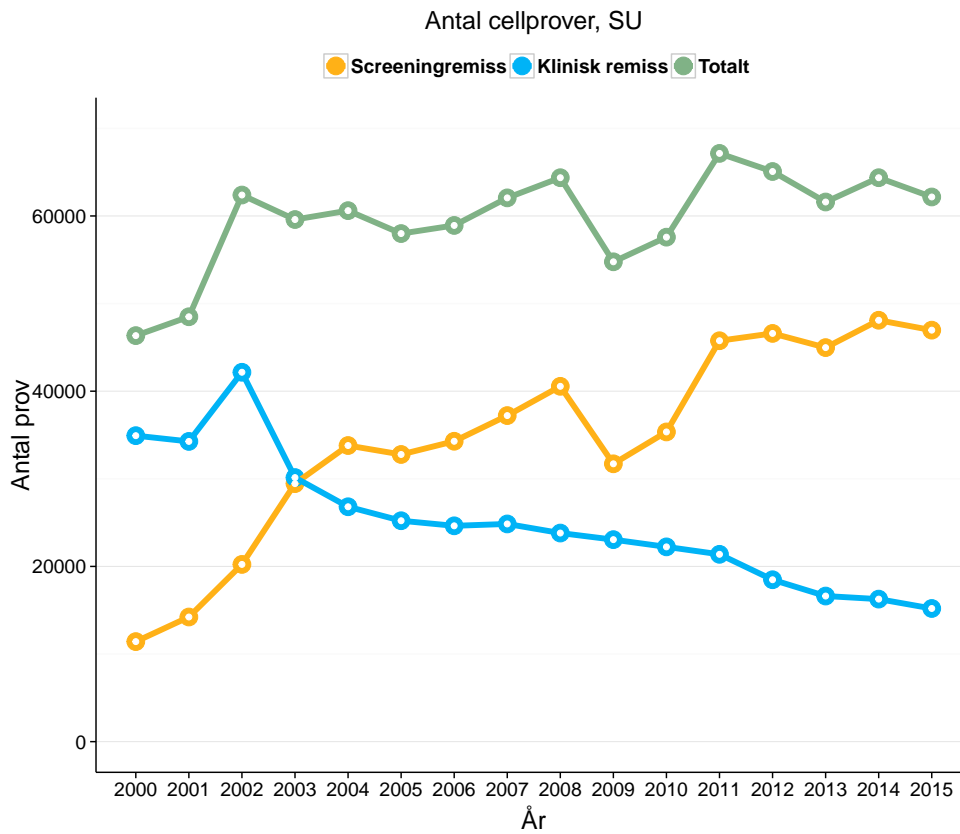

5 Antal cellprover

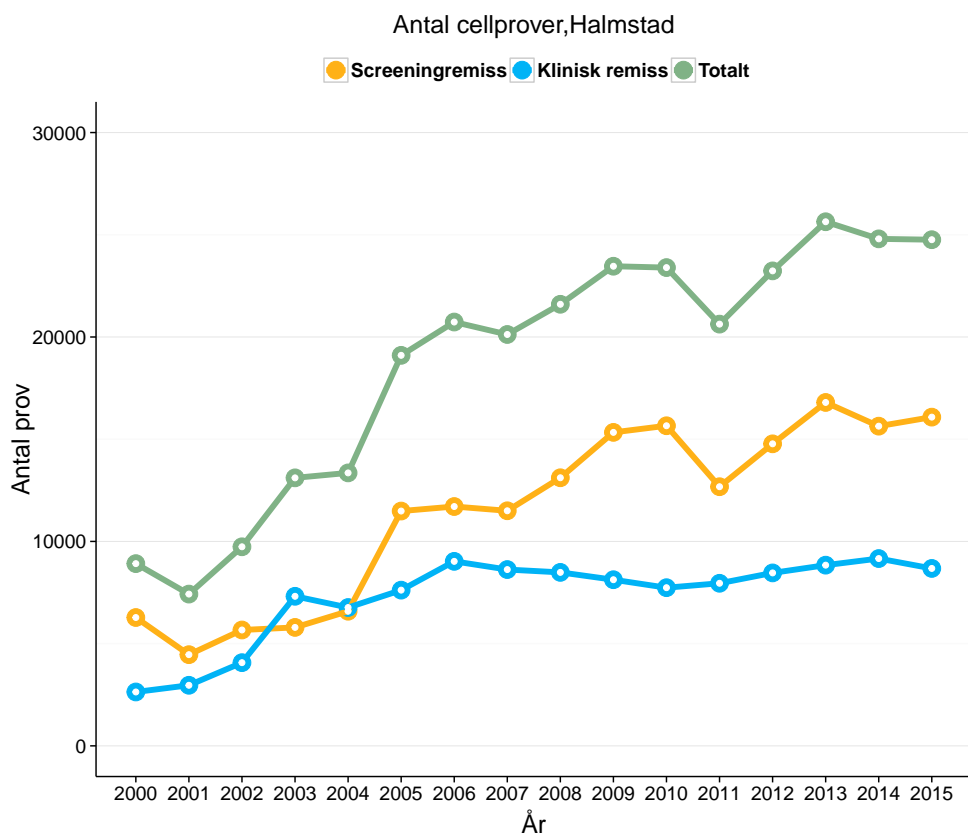
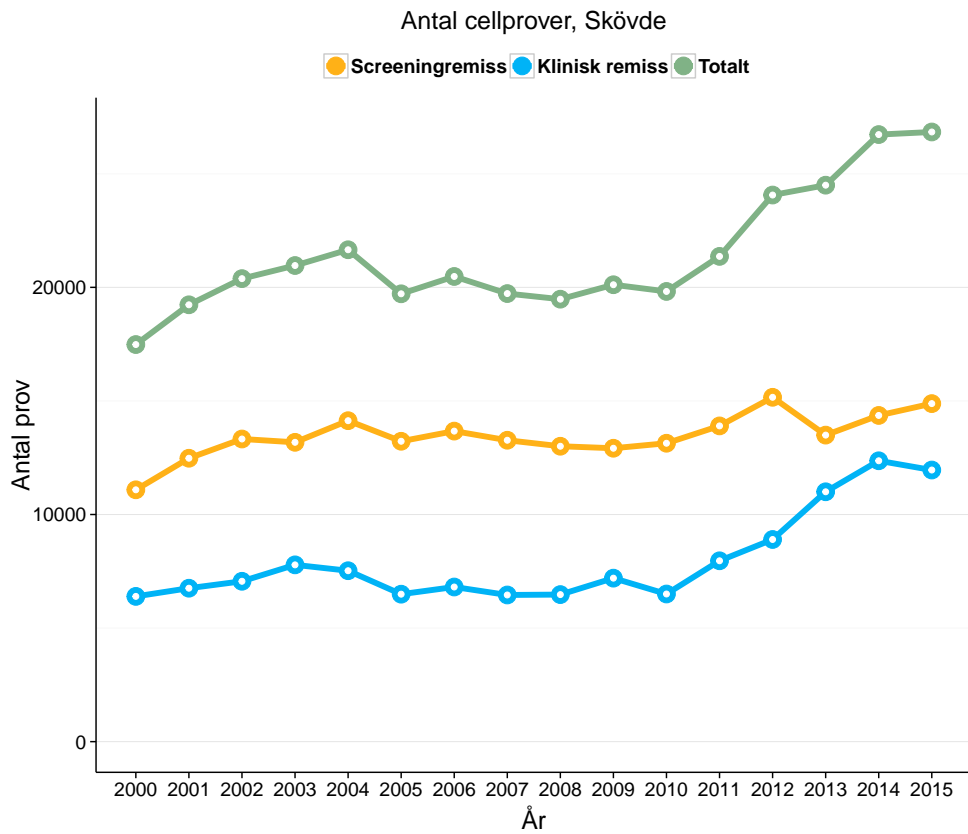
Diagrammen visar antalet prover från år under 2000-talet. Observera att skalorna är olika för diagrammen.

Kommentar: Liksom tidigare varierar andelen prover tagna med klinisk remiss vs. ROCK stort mellan områdena. Den höga andelen klinisk remiss i Skaraborg bör analyseras, och detta gäller rimligen också Halland.

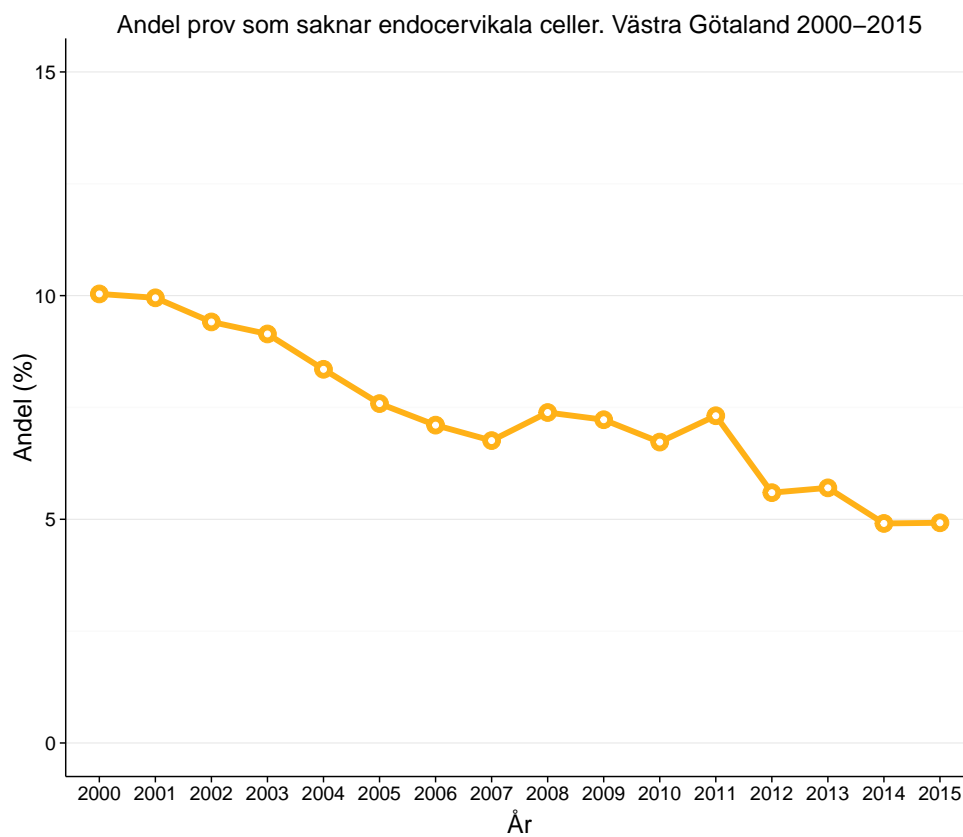
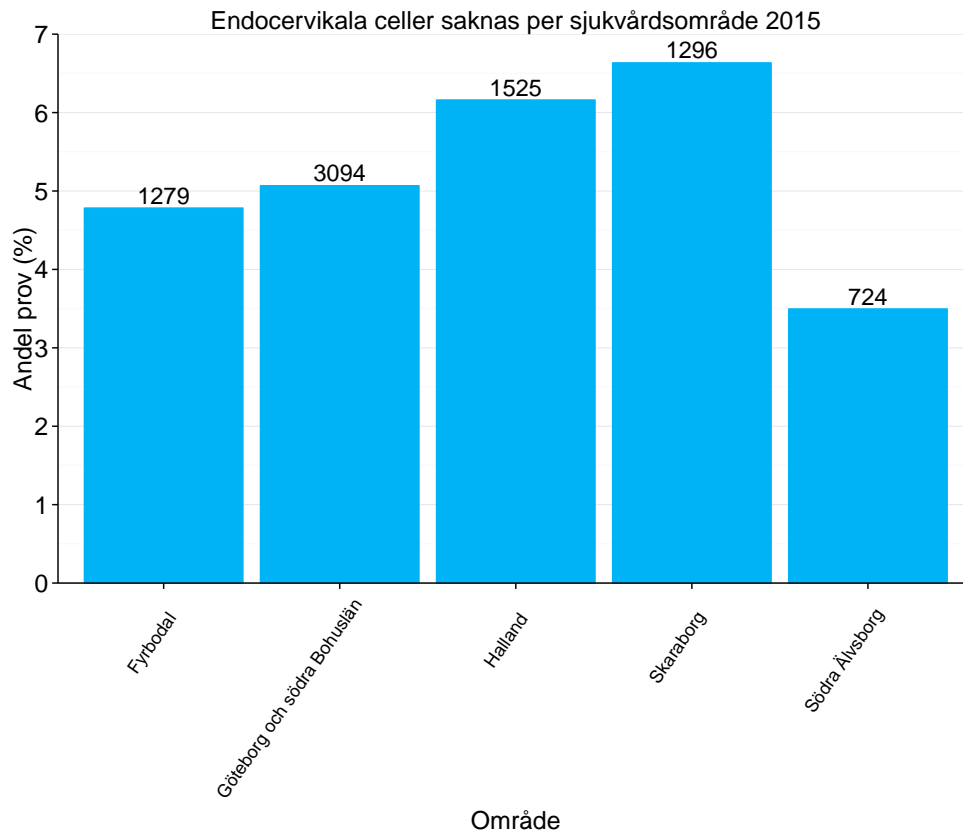

6 Endocervikala celler saknas

Avsaknad av endocervikala celler är det mått vi använder för provtagningskvalité. I sällsynta fall kan man inte få med endocervikala celler i provet trots god provtagningsteknik. I normalfallet ska metaplastiska celler eller körtelceller finnas med i provet som tecken på att övre delen av transformationszonen är representerad. Provtagning på kvinnor efter menopaus och kvinnor som tidigare behandlats för dysplasi är svårare. Gynekologmottagningar kan möjligen förväntas ha en något större andel av dessa kvinnor än MVC (barnmorskemottagningar) men allt fler landsting inför kontrollfil och då kommer även fler äldre kvinnor att få prov tagna vid MVC. Vätskebaserad cytologi är en omställning för laboratorierna som har svårare att identifiera endocervikala- eller metaplastiska celler trots korrekt provtagning. En marginell felkälla är att en mycket liten andel av proverna är tagna på hysterektomerade kvinnor där laboratorierna ändå har rapporterat att endocervikala celler saknas.

Kommentar: Oförändrat ganska bra resultat med 5% i VGR. Fortfarande en procentenhet från målnivån i vårdprogrammet, som faktiskt uppnås av Södra Älvsborg. I Halland en förämring till 6,5%

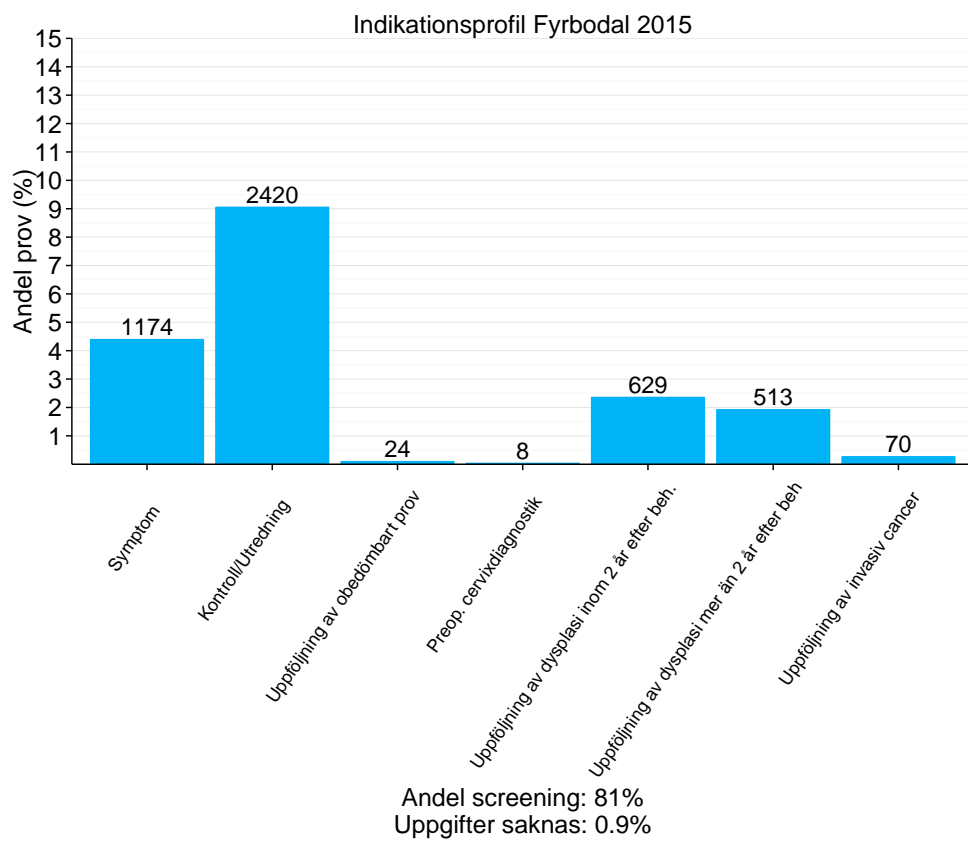
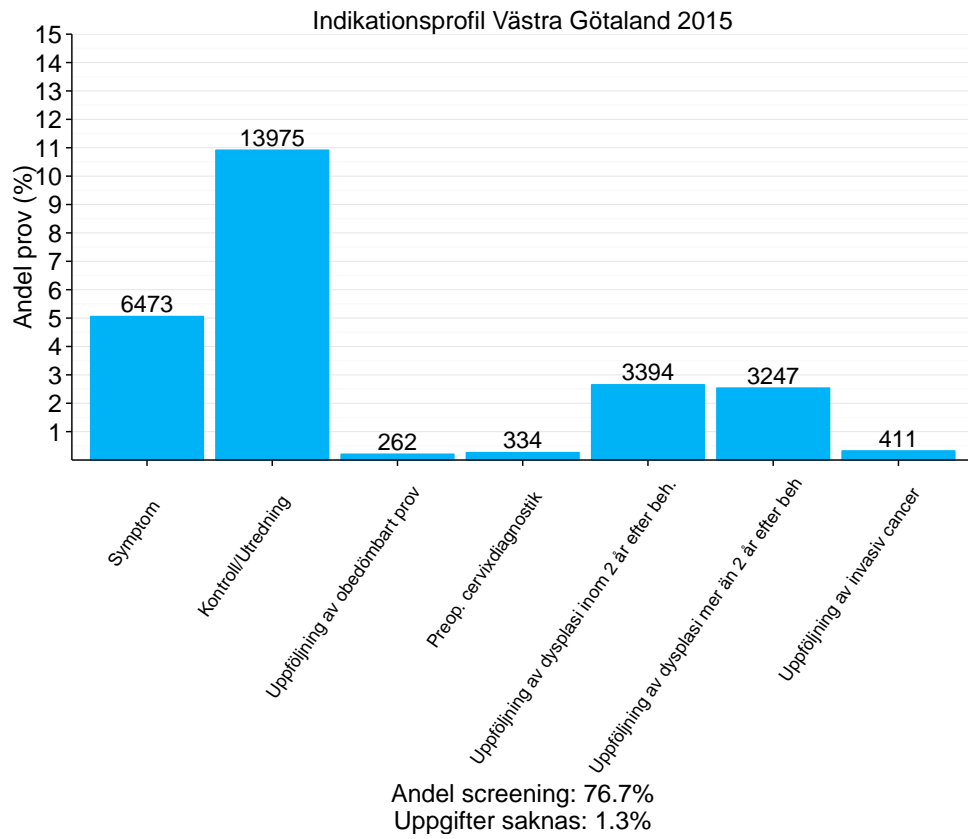

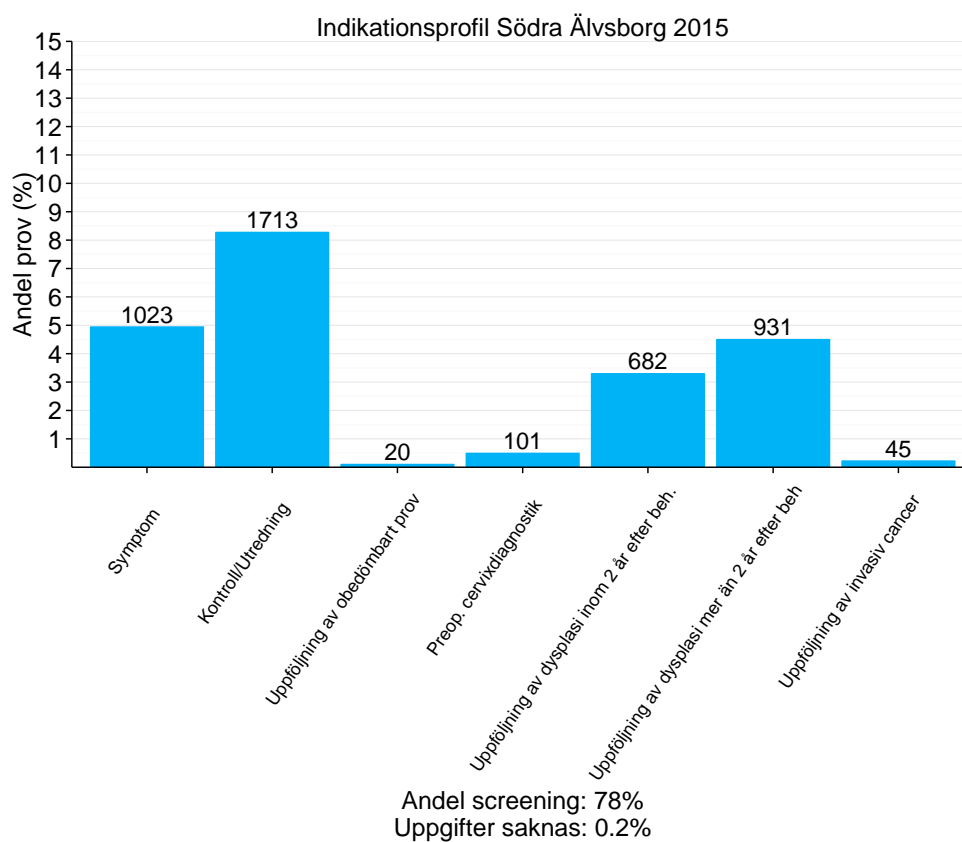
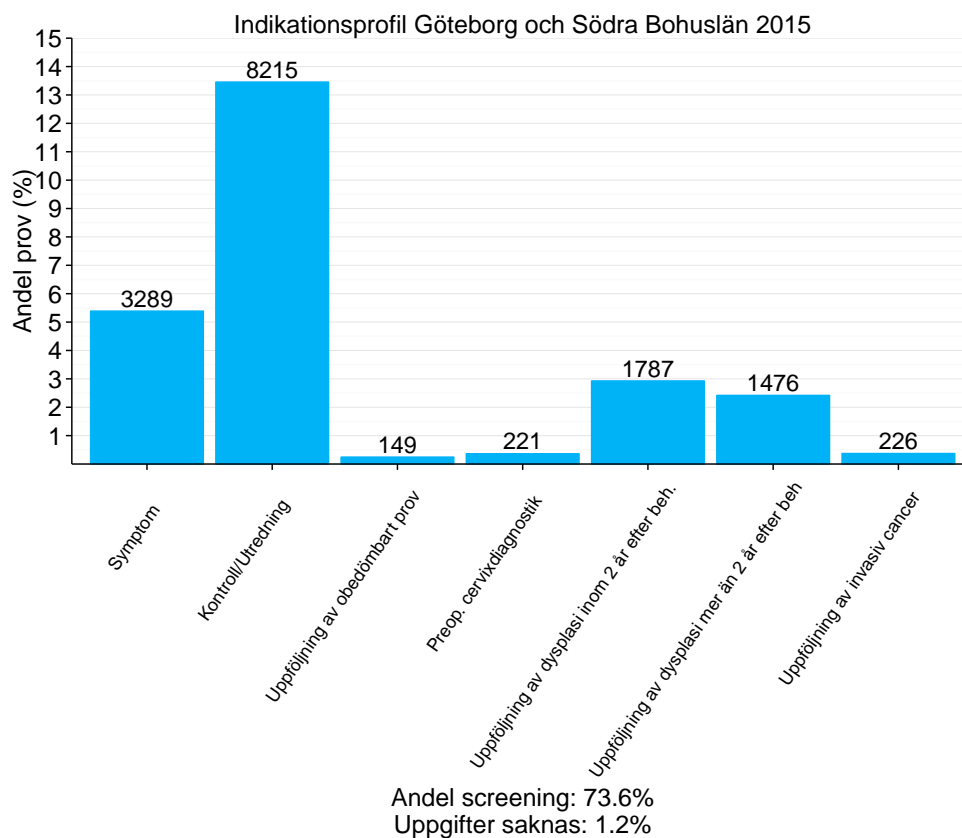
7 Indikationsprofil cytologprov

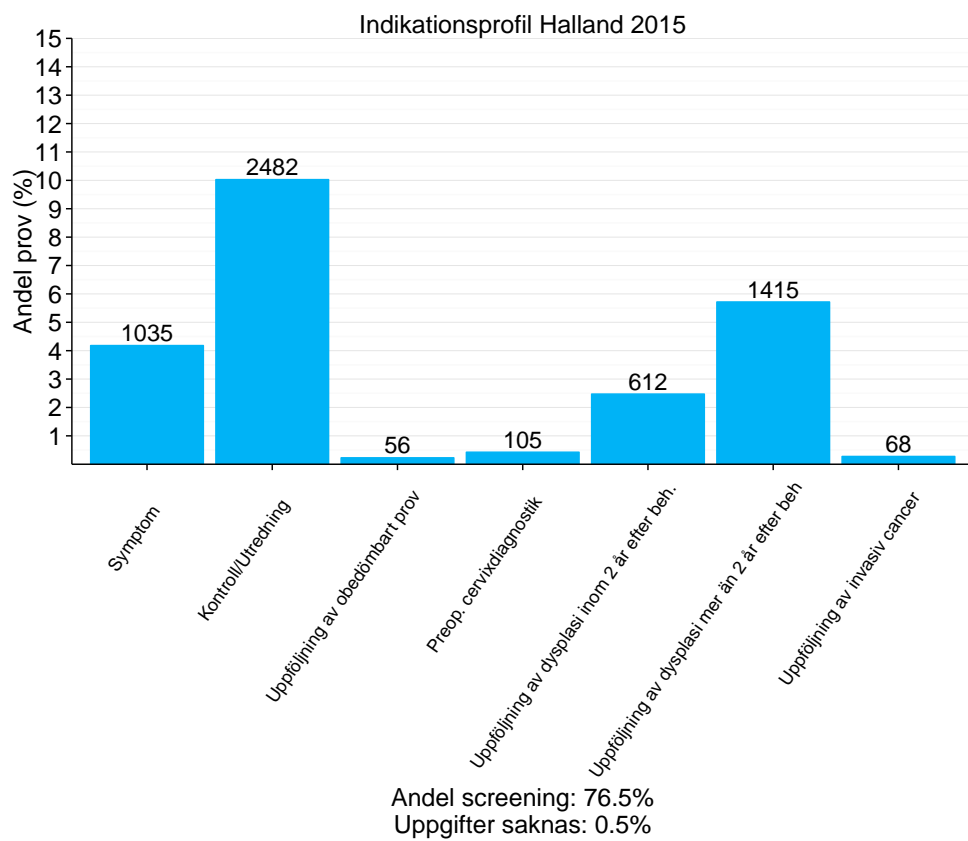
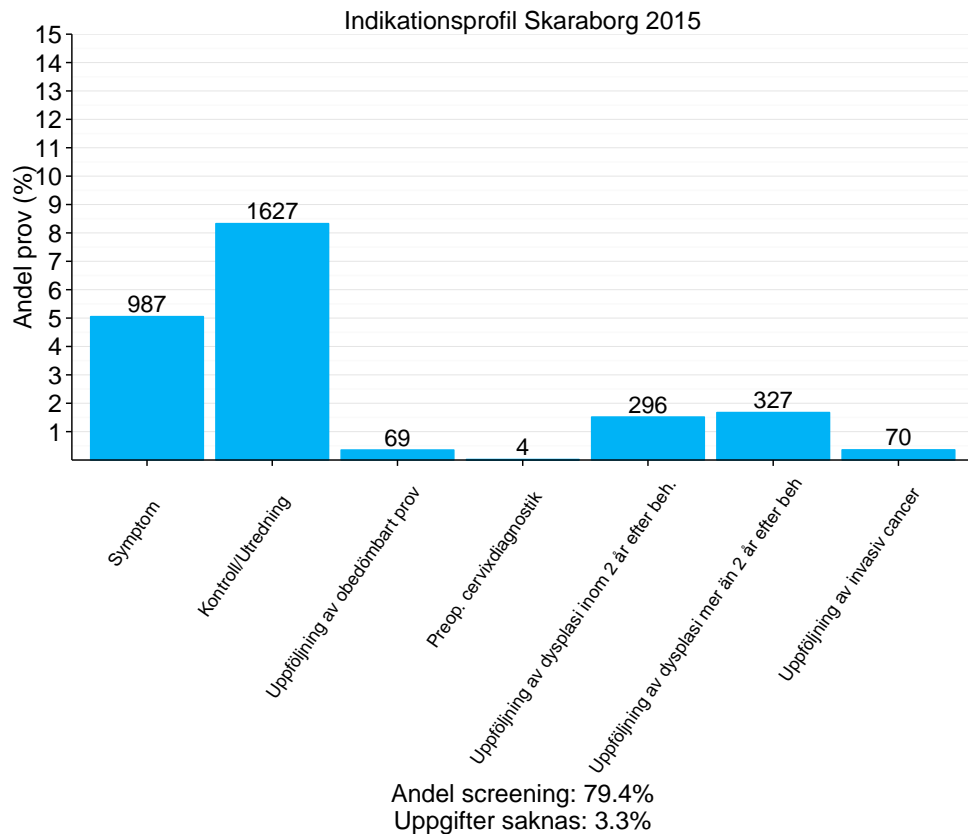
Indikationsprofil är beräknad utifrån uppgifter på remissblanketterna och den geografiska uppdelningen i redovisningen är baserad på var den provtagande mottagningen är belägen.

Prover levererade med screeningremiss räknas alltid som screening. Kontrollfilspatienter ingår också i gruppen screening.

Kommentar: Inrapporteringen av indikationsprofil fungerar mycket bra i alla områden inom västra Sverige. Antalet preoperativa cytologprover har minskat med 63% i VGR och med 27% inom region Halland jämfört med 2014, men det är ändå anmärkningsvärt att denna metod som utmönstrats i vårdprogrammet bara har upphört i Skaraborg och Fyrbodal och inte i resten av västsverige.

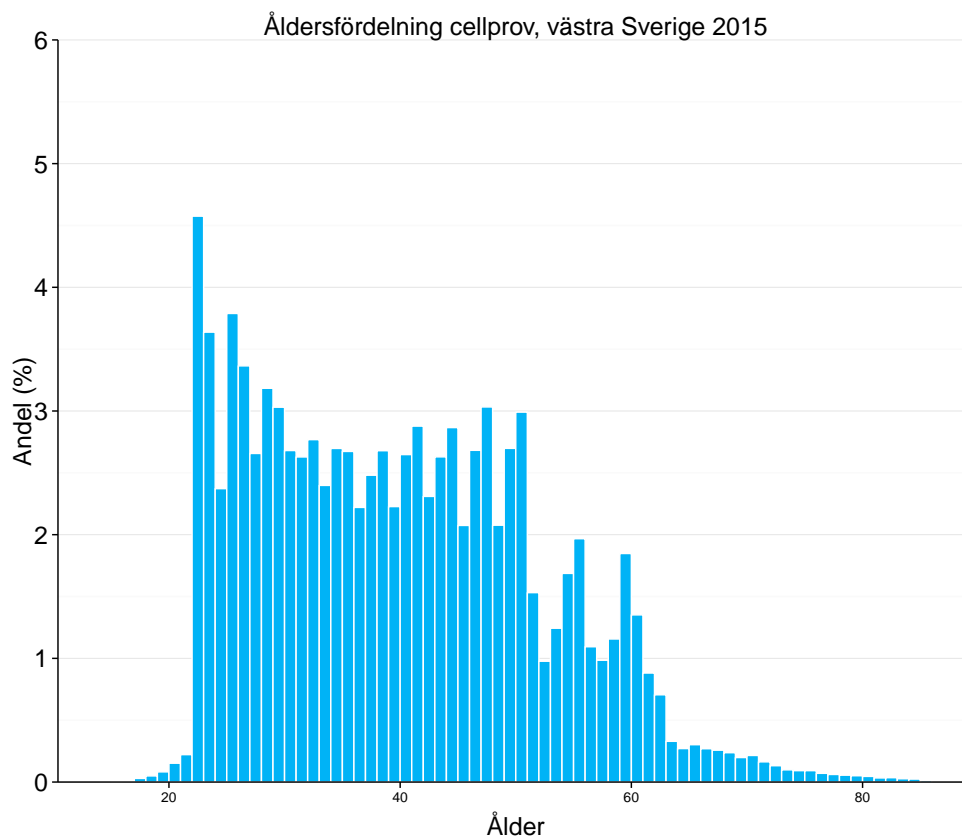

8 Åldersfördelning cellprov

Detta är ett mått på hur väl de rekommenderade åldersintervallen följs. 100% följsamhet till åldrarna 23-60 är inte önskvärd, men prover utanför dessa åldrar bör vara mindre vanliga, framförallt hos de unga. En del prover tas på 22-åriga kvinnor och det överensstämmer med att dessa kan erbjudas opportunitisk prov upp till 3 månader innan de skulle kallas.

Kommentar: Inga överraskningar. Som kuriosum kan noteras att 3-årsmönstret i provtagningar, som startar med att alla blir kallade vid 23 års ålder, bara går att följa till 30-årsåldern. Därefter bryts det upp, vilket innebär att majoriteten av kvinnorna inte tar prov med jämna tre-årsintervall, upp till 50 års ålder.

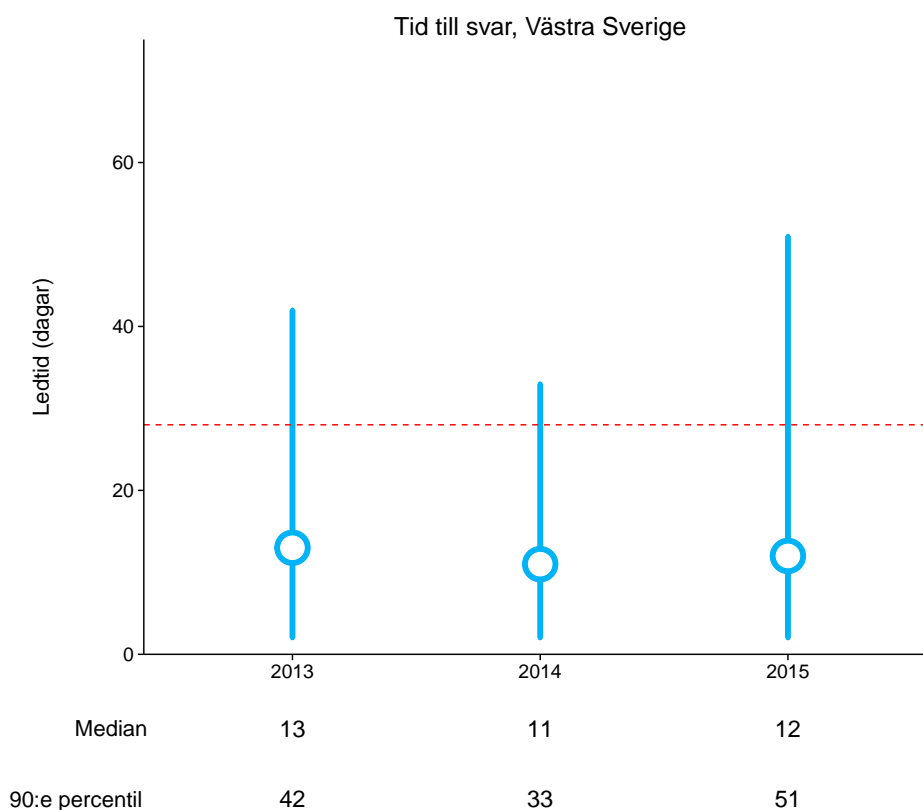
9 Tid till svar

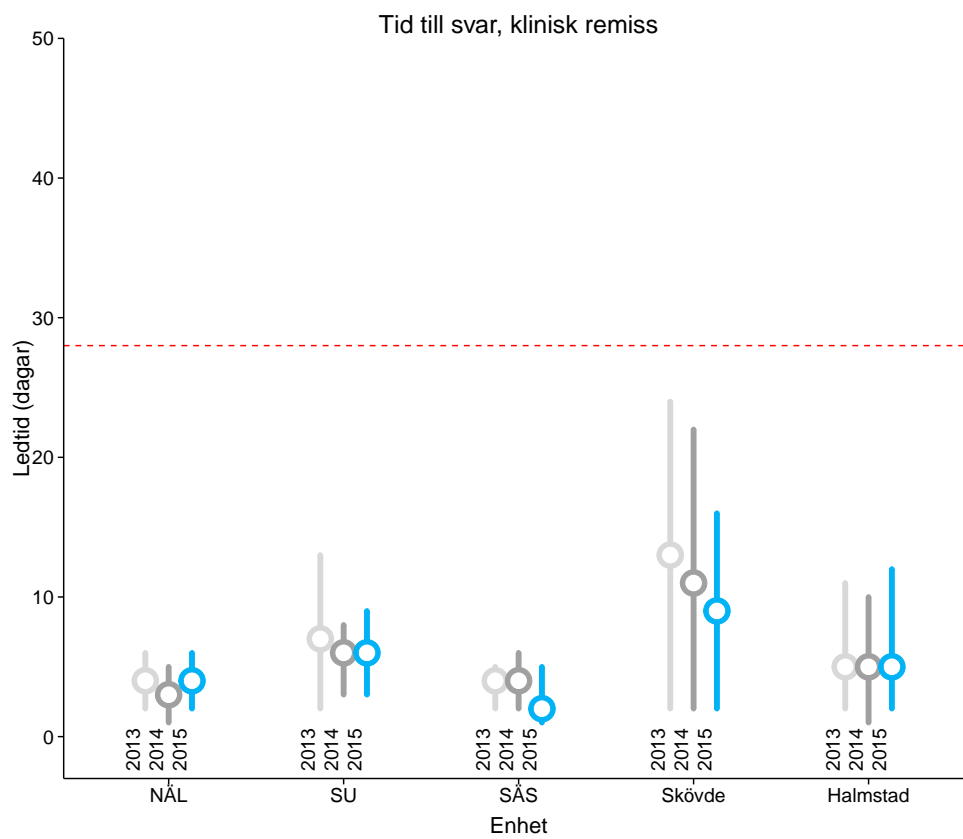
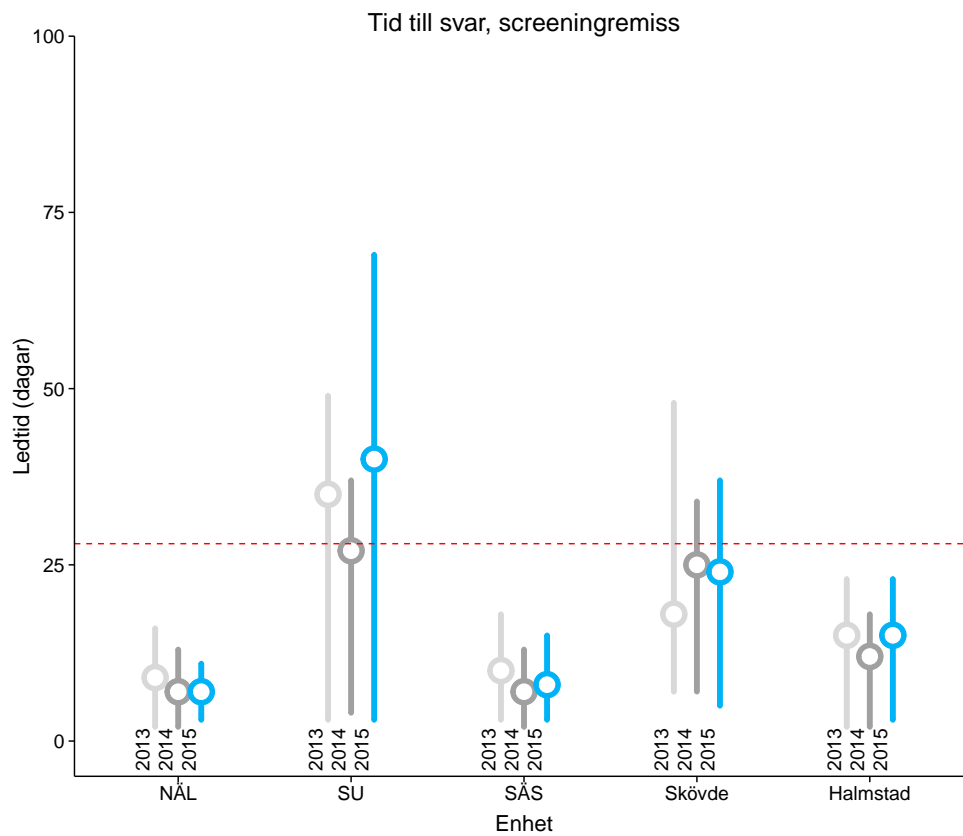
Tid till svar visar det totala antalet kalenderdagar från registrering till det att svar skickas ut från laboratoriet. I denna rapport redovisas screeningprover och prover tagna utanför organiserad screening på standardremiss separat. Försenad transport av provet från mottagningen kan påverka denna tid (mindre vanligt) men huvuddelen av tiden processas provet från laboratoriet. Svar om normalt prov går direkt till kvinnan medan svar om avvikande prov skickas tillsammans med följebrev och vanligen en bokad tid från en gynekologmottagning.

Data redovisas som en variant av s.k. boxplots. Medianvärdet är cirkeln, övre ändpunkten av linjen representerar det nationella målvärdet om 90%. För att uppfylla målvärdet att 90% av screeningproverna ska rapporteras ut inom 28 dagar från provtagningsdatum, ska de blå linjerna ligga under den röda streckade linjen.

Kommentar: Cytologlaboratorierna vid NÄL, SÄS och Halmstad klarar målsättningar för screeningprover men inte SU och Skövde. Den lovande trenden för SU verkar dessvärre ha brutits och man behövde under 2015 hela 67 dagar för att svara ut 90% av proverna vilket är mer än dubbel så lång tid som målvärdet. För att svara ut hälften krävdes 37 dagar. Detta är naturligtvis ett bekymmer för kvinnor som väntar på provsvar med bör också betraktas som en medicinsk säkerhetsrisk eftersom det kan fördröja utredning och behandling av prevalent preklinisk cancer som visar sig med avvikande cellprov.

Svarstider för histopatologi finns redovisade i Cytburkens statistikmodul.

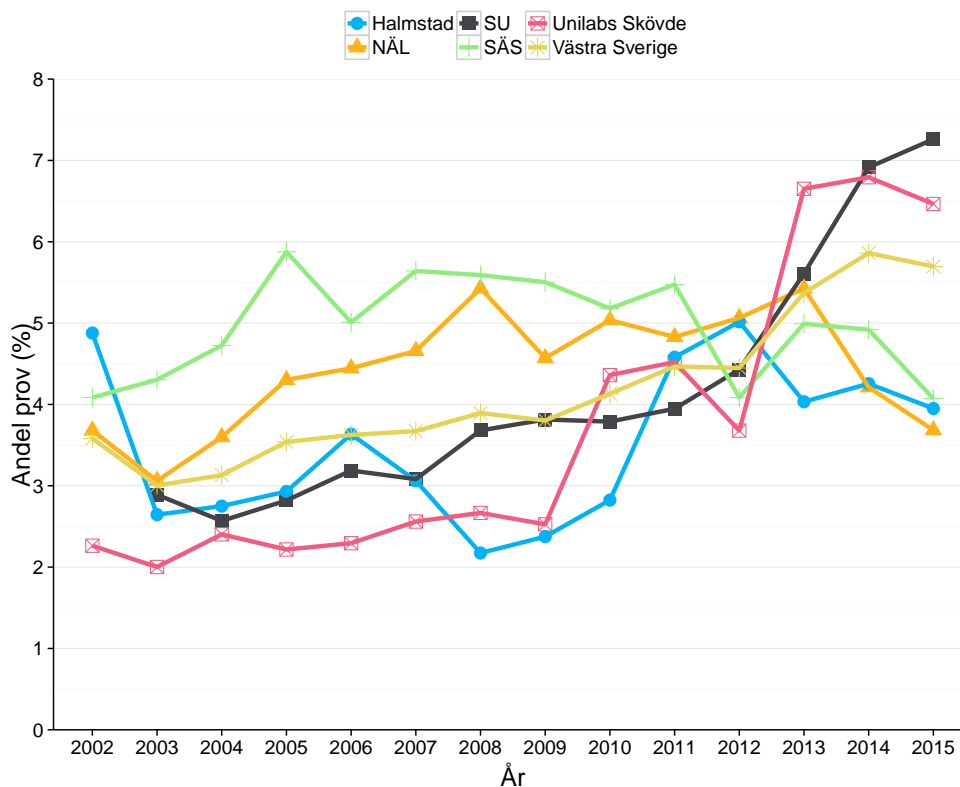
10 Andel icke-normala cellprover

Något riktmärke finns inte eftersom den sanna förekomsten av avvikande cellprover kan variera mellan olika områden och under olika tidsperioder. Skillnaderna beror dock sannolikt i hög grad på olika bedömningar vid laboratorierna. En hög andel avvikande prover innebär en större belastning på gynekologin som har att utreda och följa upp. En för låg andel å andra sidan innebär risk att precancerösa förändringar missas.

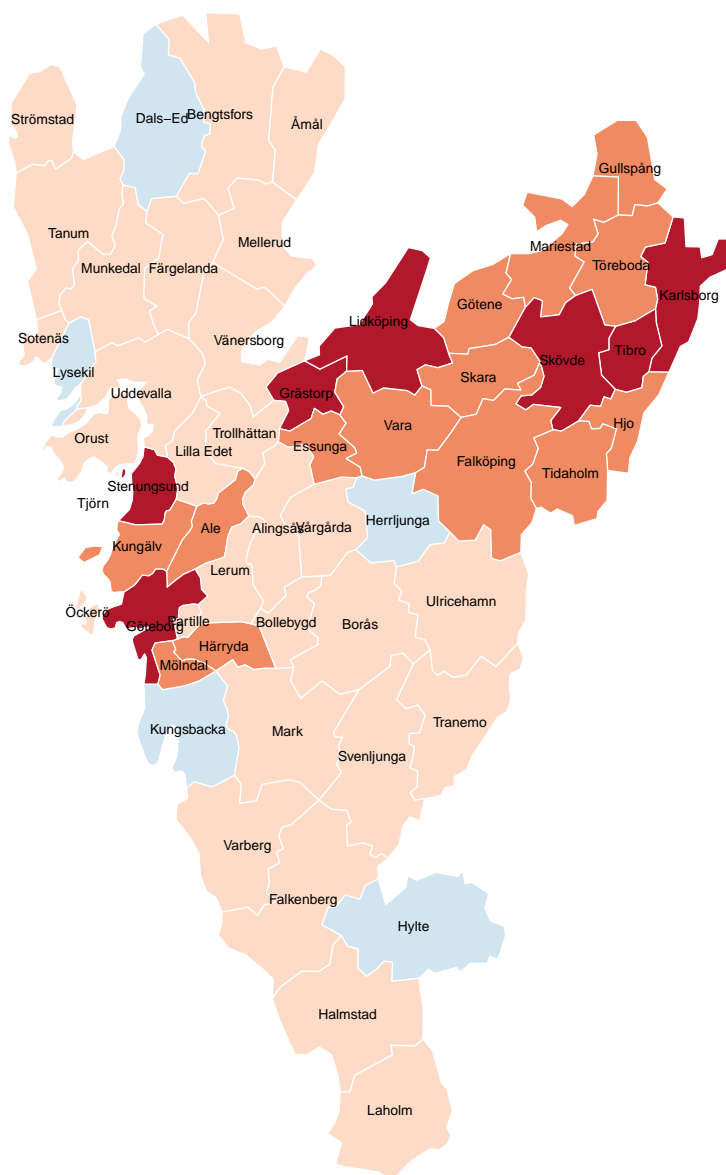
Diagram, karta och tabeller visar i år proverna i organiserad screening. Detta ger en mer jämförbar bild av andelen avvikande prover, över tid och mellan laboratorierna. Diagrammet har gjorts utifrån laboratorierna medan kartan och tabellen utgår från vilken kommun provtagningsenheten tillhör. I StatProcess finns mer detaljerade data på andelen avvikande prover i olika åldrar.

Kommentar: Trenden är totalt sett avstannande med ett medelvärde på 5,7% avvikande prover. Däremot är spridningen mellan laboratorierna stor och har ökat sedan förra året. Laboratorierna behöver sätta in åtgärder för att få en mer samstämmig diagnostik, något som är särskilt viktigt inför framtiden. I ett kommande HPV-baserat screeningprogram kommer möjligheterna till direkta jämförelser mellan laboratorierna vara sämre.

Icke-normala cellprover inom screening per sjukvårdsområde 2002–2015

Andel icke-normala cellprover inom screening 2015

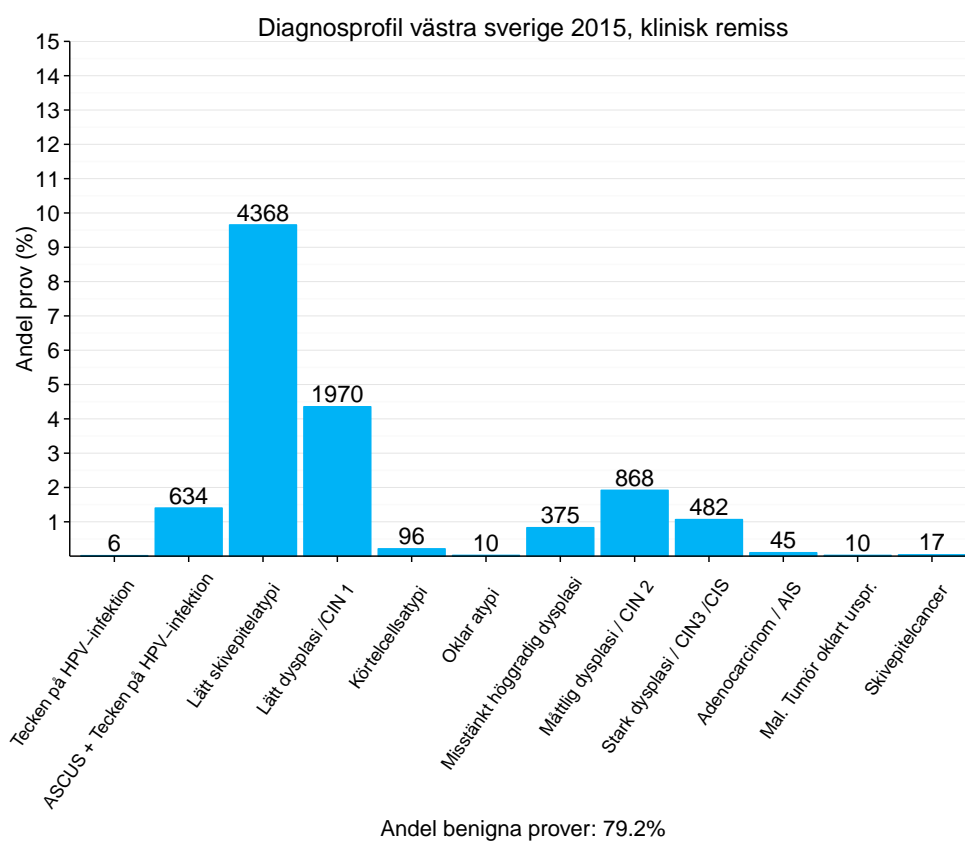
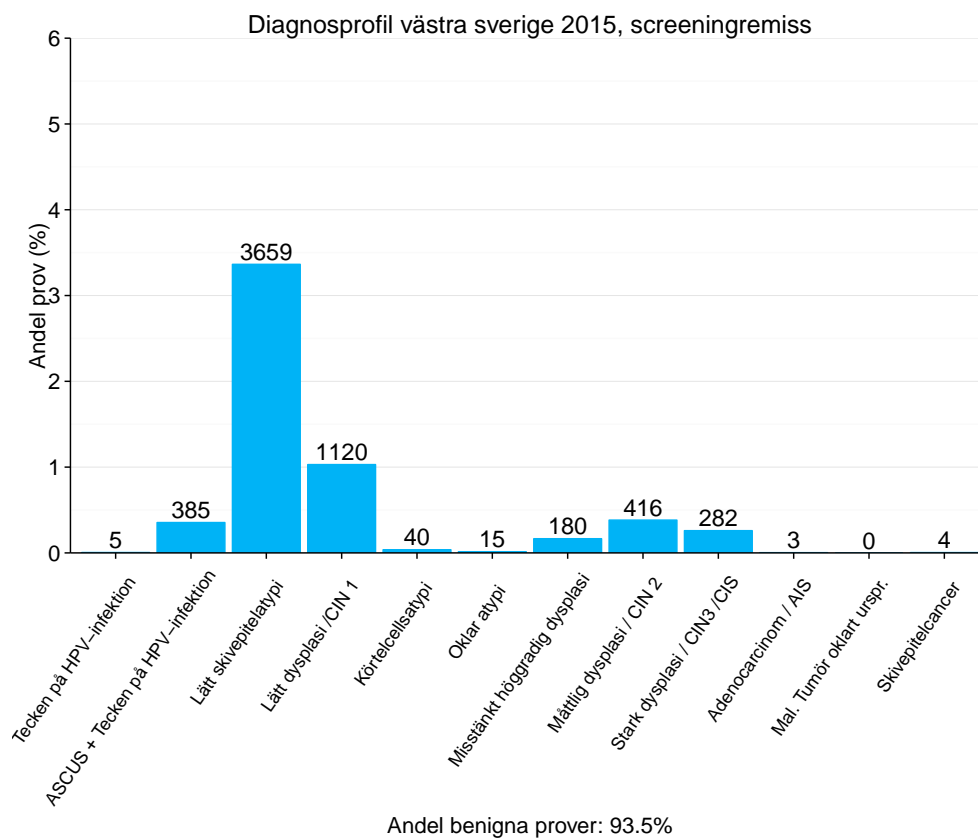

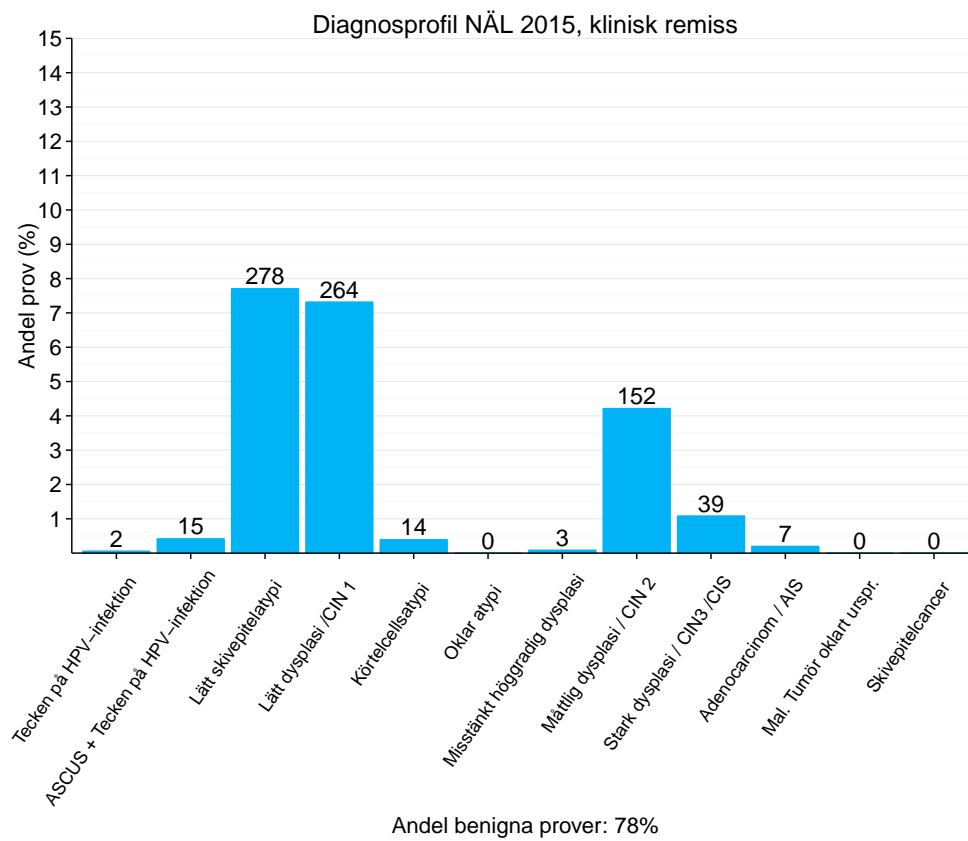
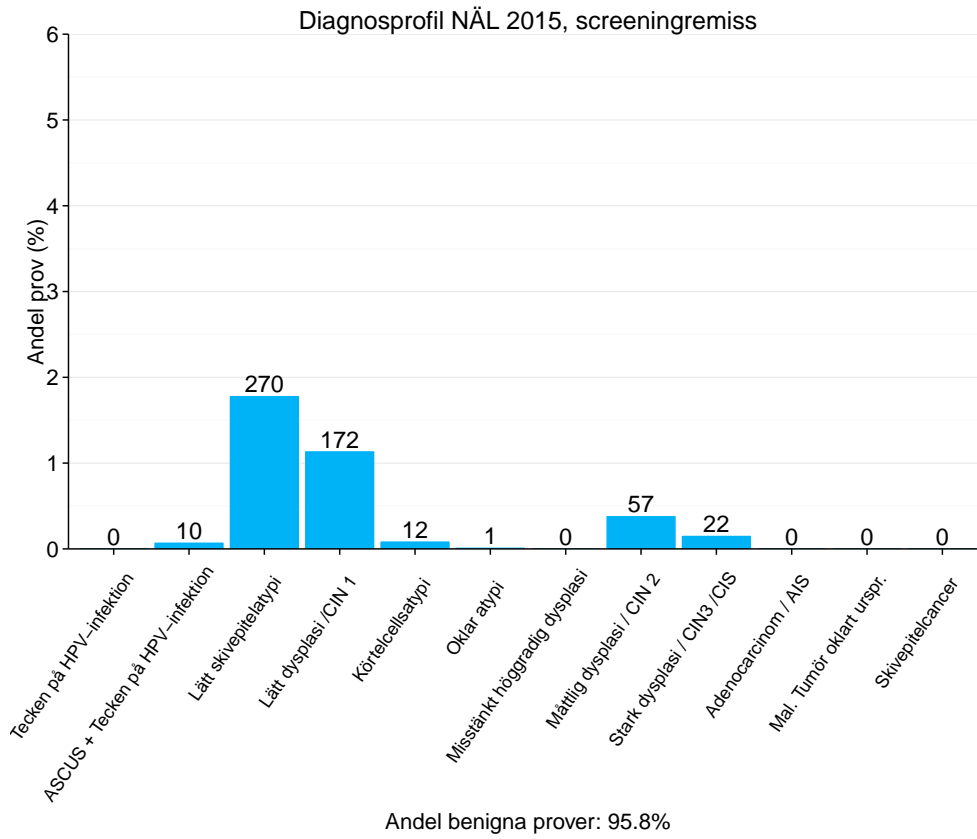
Andel 0.0% - 2.9% 3.0% - 4.9% 5.0% - 6.9% 7.0% -

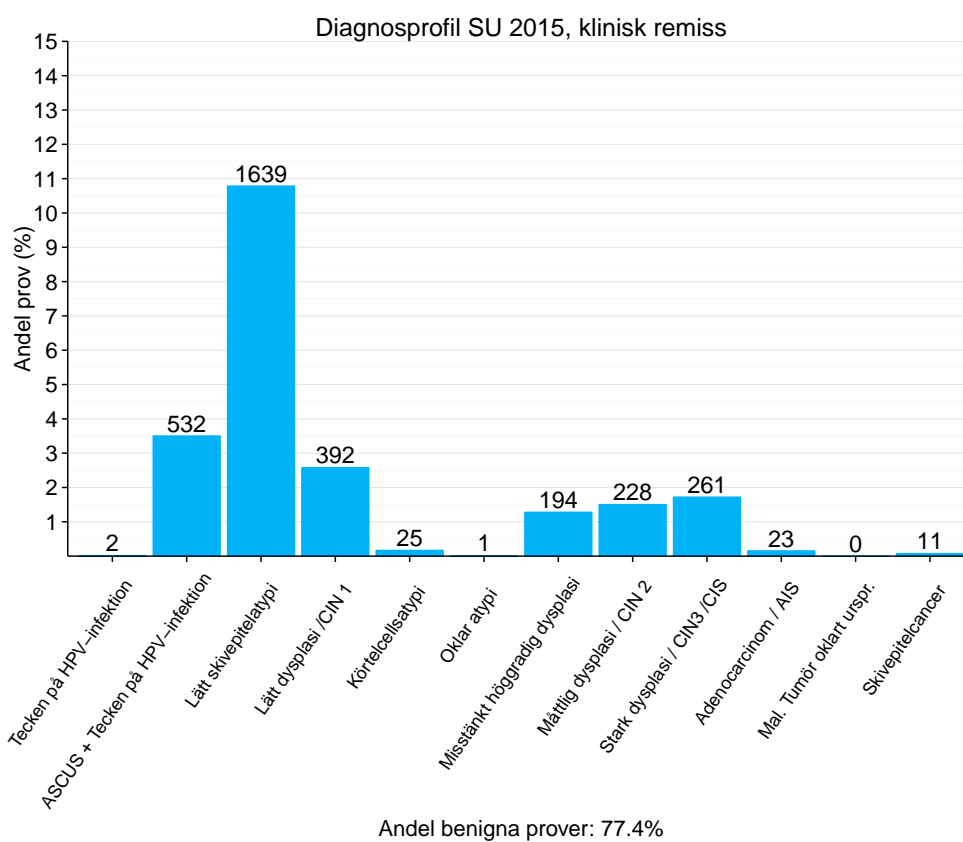
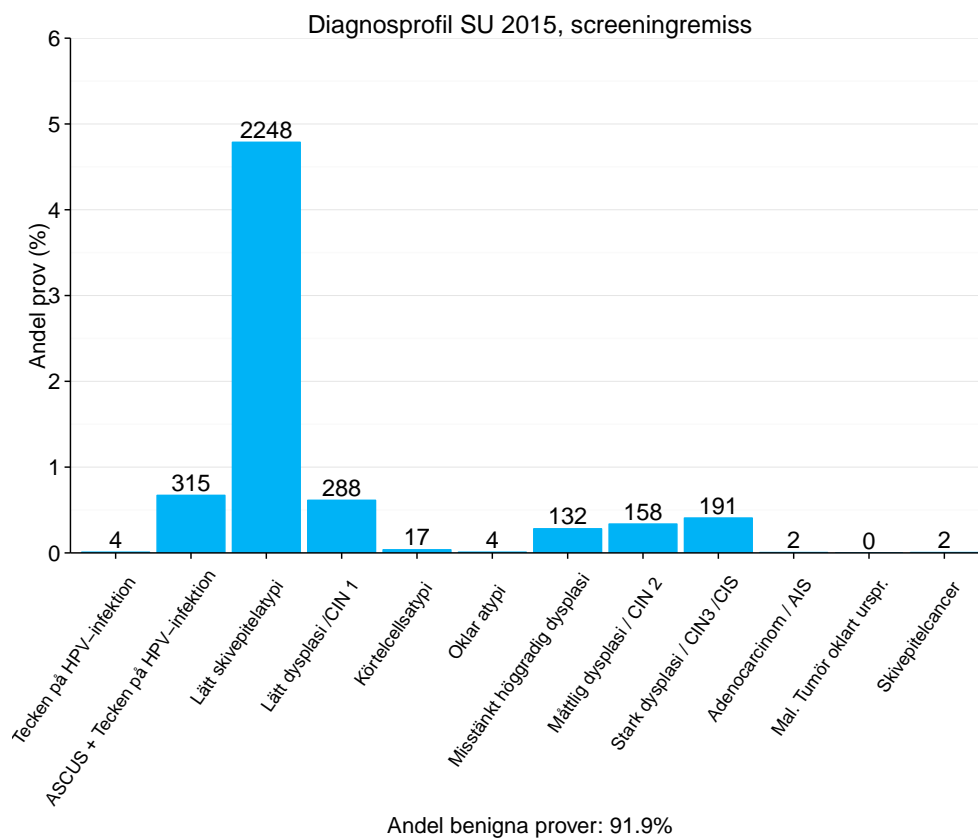
11 Diagnosprofil cytologi

Diagnosprofiler visas uppdelade på prover tagna inom organiserad screening och övriga prover (standardremiss). Ett prov kan ha flera diagnoser men här är bara den ”värsta” medräknad efter en hierarkisk skala. Diagrammen har gjorts utifrån respektive laboratorium.

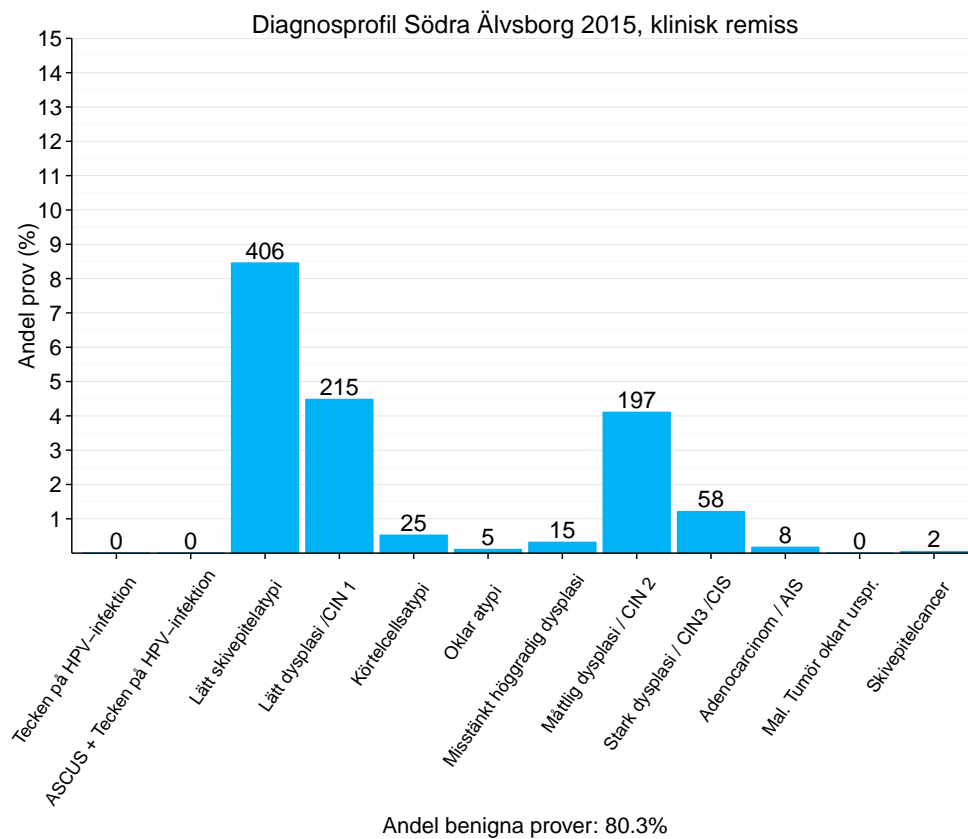
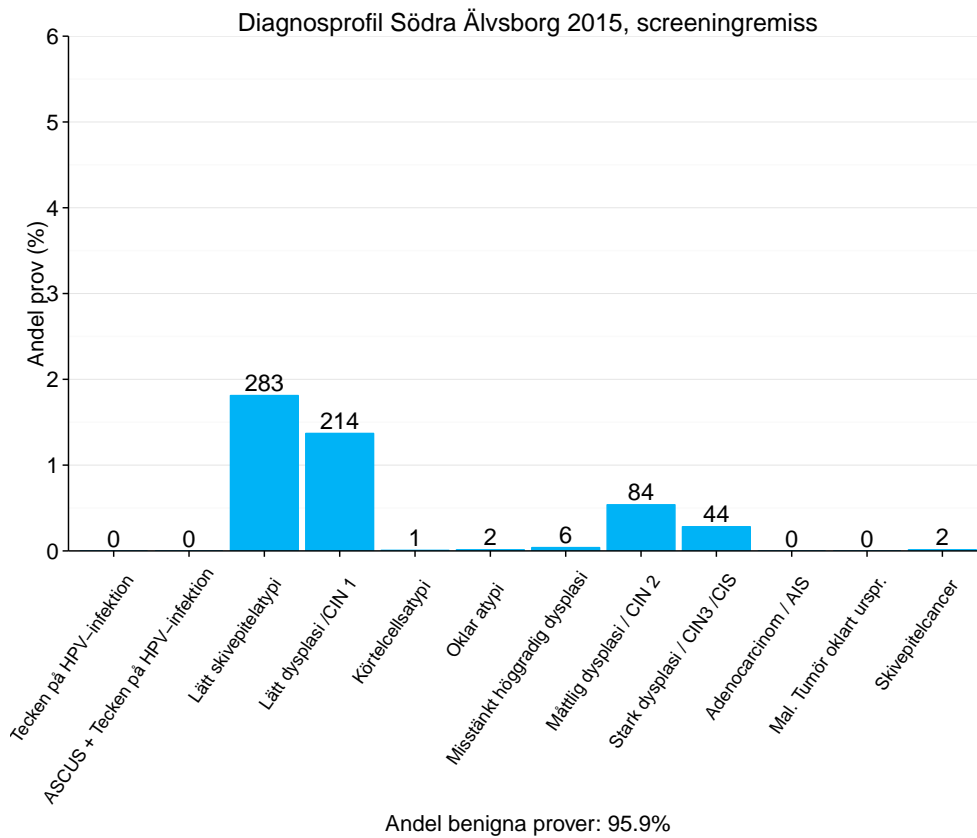
Kommentar: Fördelningen mellan ASCUS och CIN 1 är olika mellan laboratorierna sedan lång tid, och detta tycks inte förändras. Antalet höggradiga cytologiska förändringar i screeningen har ökat i västra Sverige med 15% jämfört med året innan, medan antalet låggradiga atypier var väsentligen oförändrat.

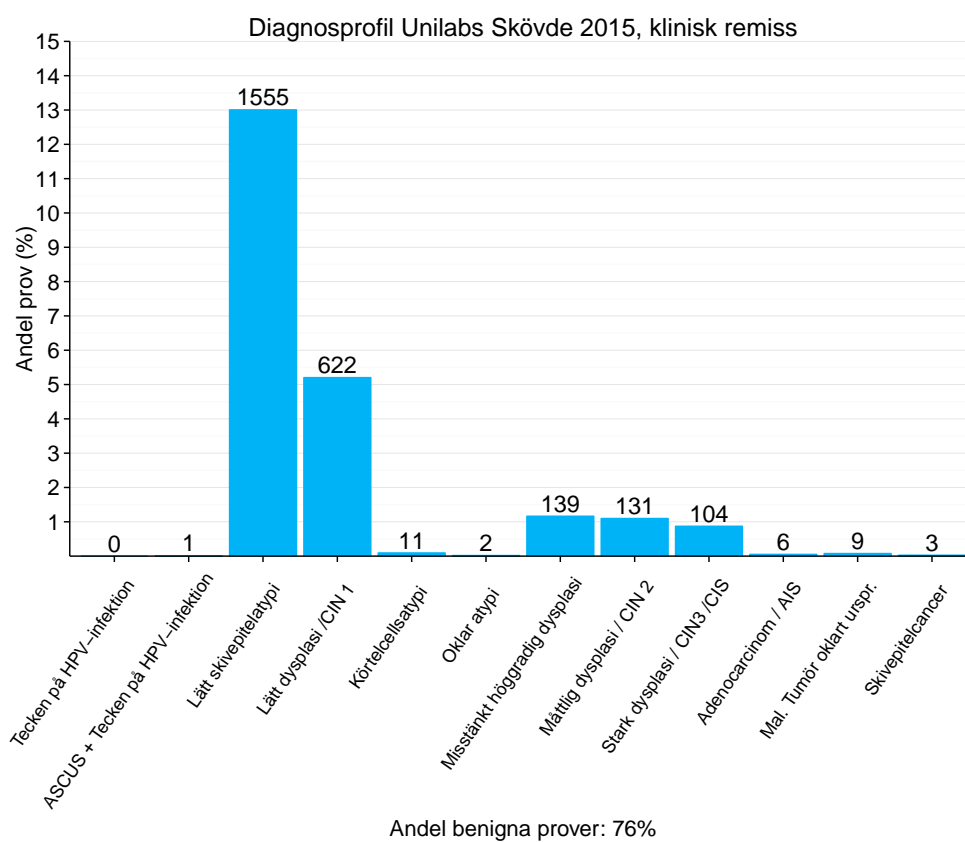
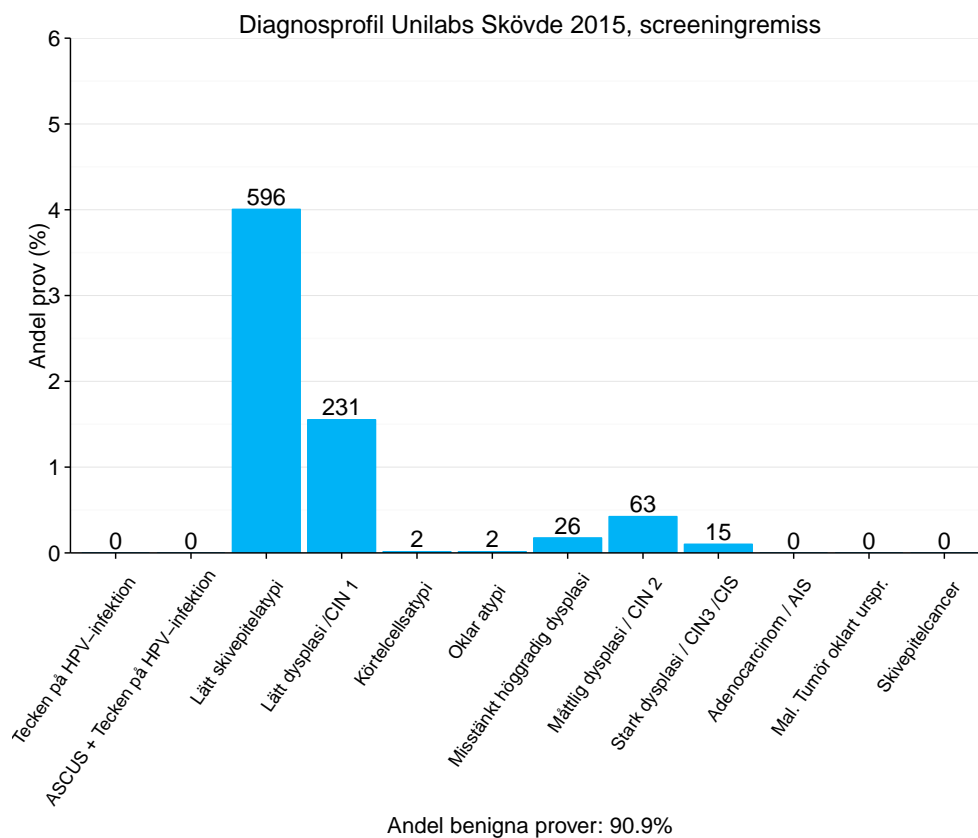

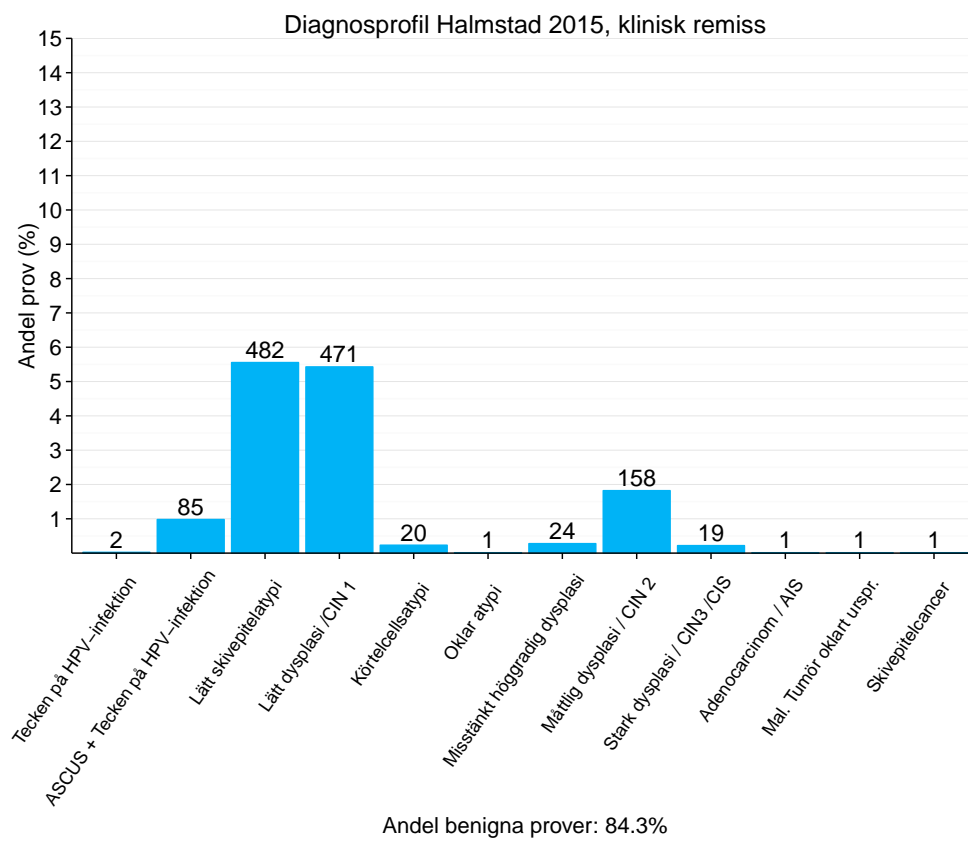
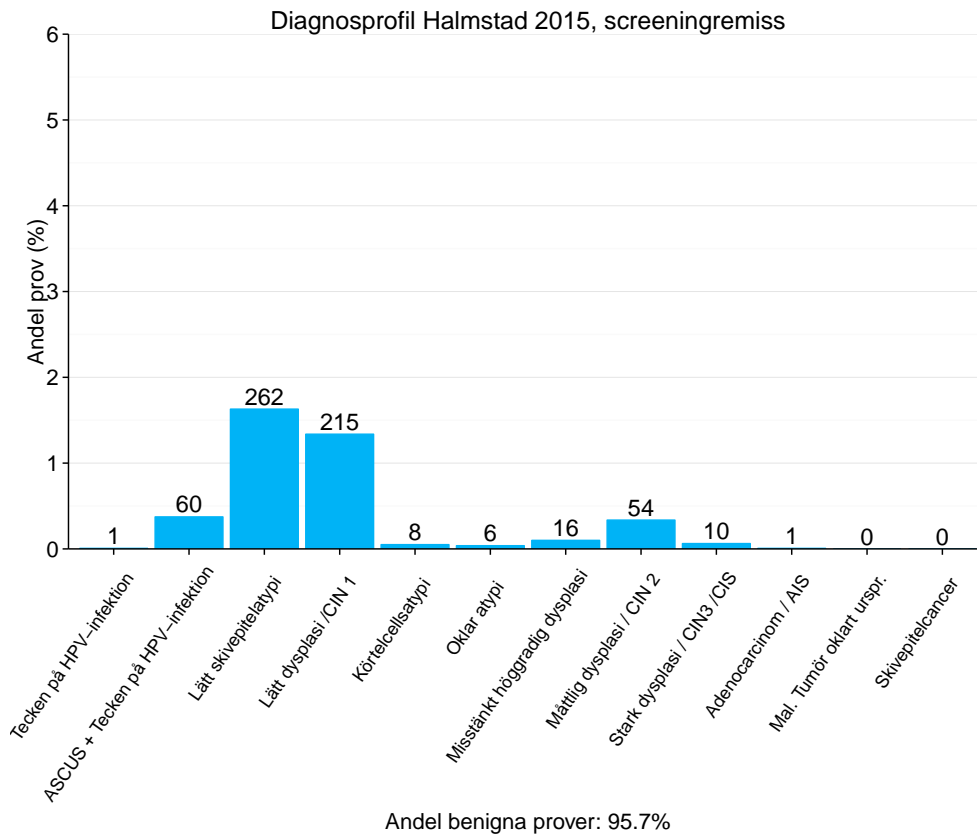

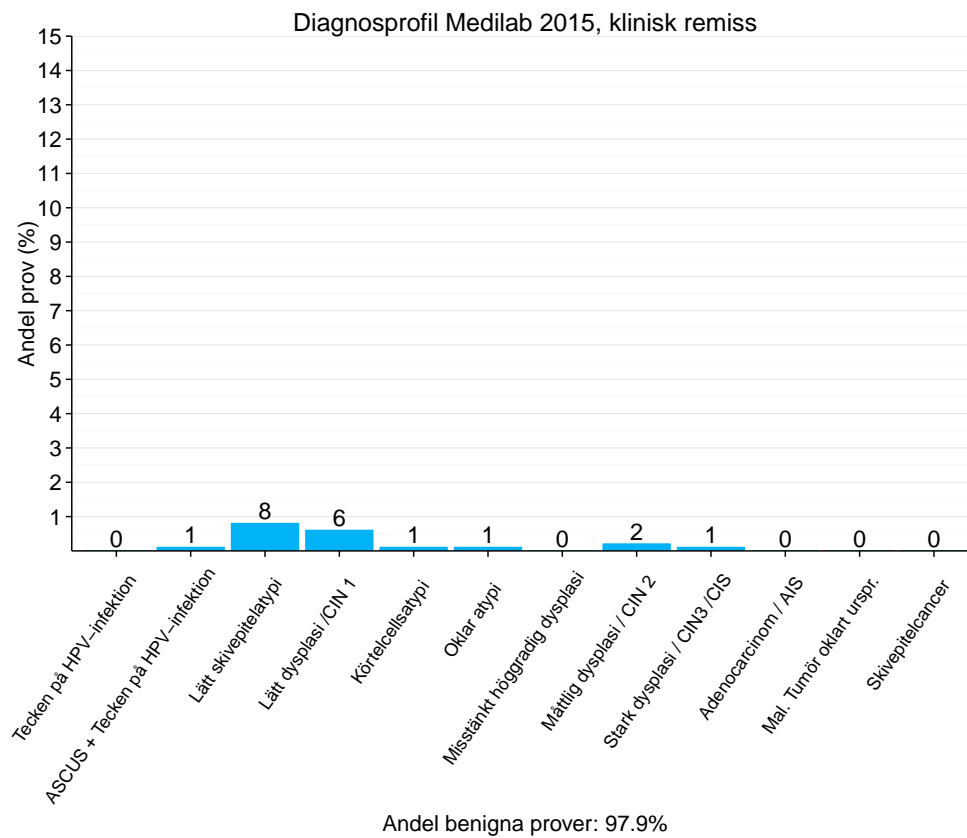

12 Andel avvikande cellprover som är uppföljda i tid

Detta är en ny kvalitetsparameter som har fastställts av Nationella arbetsgruppen för cervixcancerprevention. Riktvärdena är $\geq 90\%$. För att möjliggöra 6 månaders uppföljning av ASCUS/CIN1 räknas måttet utifrån cellprover tagna 1 juli 2014 till 30 juni 2015 och motsvarande datum för höggradiga cytologavvikelser blir 1 okt 2014 resp 30 sept 2015. Nytt cellprov, och/eller PAD räknas som uppföljning och för ASCUS/CIN1 också HPV-test med negativt utfall. Måttet är satt ur ett patientperspektiv. Resultaten, fr.a. för höggradigt avvikande cellprover, är beroende av vårdkedjan – både laboratoriets och gynekologins rutiner måste fungera.

Kommentar: För höggradiga förändringar ses generellt en viss försämring utom hos SÅS som har gjort en rejäl uppryckning och är nu det enda område som uppfyller målnivån.

Det är fler som klarar målnivån för låggradiga cytologiska förändringar. Jämförelsen går knappt att göra eftersom HPV-triaget med automatik räknas som uppföljning för alla HPV-negativa prover. Alla VG-områden utom Skaraborg uppfyller målnivån. Skaraborg ligger dessvärre mycket långt under och en analys av detta behöver göras. För Halland finns fortfarande inte data eftersom man inte levererar uppgift om HPV-analyser till registret.

Andel ASCUS/CIN1 som följts upp inom 6 månader från provtagningsdatum

Område	Andel prov
Göteborg och södra Bohuslän	96%
Södra Älvsborg	97%
Fyrbodal	96%
Skaraborg	36%
Västra Götaland	86%

Andel höggradigt atypiska prover som följts upp inom 3 månader från provtagningsdatum

Område	Andel prov
Halland	82%
Fyrbodal	88%
Västra Sverige	76%
Göteborg och södra Bohuslän	73%
Västra Götaland	76%
Södra Älvsborg	92%
Skaraborg	44%

13 Utfall av cytologi

Denna lite snåriga tabell är viktig att studera inte minst för gynekologer, cytodiagnostiker och patologer. Den visar den allvarligaste diagnosen som uppträtt i vävnadsprov inom 12 månader efter ett avvikande cytologprov. Den ger bl.a. en fingervisning om risken för en kvinna att ha en höggradig dysplasi i PAD vid en given cytologisk diagnos. Den visar oss också hur stor andel av avvikande diagnoser som följs upp med histopatologi. Redovisningen här görs utifrån laboratorium eftersom diagnostiken skiljer sig en del mellan laboratorierna och en given cytologisk diagnos helt klart har olika allvarlighetsgrad och olika samstämmighet med cytologi. Två tabeller är framtagna. Den som ligger här utgår från alla cellprover med en given diagnos. En andra tabell finns tillgänglig som webb-appendix på www.cancercentrum.se/vast/cellprov/rapport. Den visar den procentuella fördelningen endast av de prover som följts upp med histopatologi.

Varje cellprov förekommer bara en gång i sammanställningen medan ett histopatologiskt prov kan förekomma flera gånger om en kvinna har tagit flera cellprover inom tidsintervallet. Cellproverna härrör från år 2014 för att kunna ge 1 års uppföljning av alla. Detta är ett strikt datauttag och vi måste försiktigtvis reservera oss för tveksamheter eller fel i programkoder, dateringar, konverteringar och andra ofullkomligheter i databasen.

Kommentar: Det är återigen värt att notera:

- Allvarlighetsgraden av ASCUS (Lätt skivepiteltypi) varierar mellan laboratorierna. Från 6,6% till 19% resulterar i en histopatologisk diagnos om CIN2-3.
- Tecken till HPV-infektion har generellt ingen betydelse som markör för allvarlighetsgrad hos ASCUS och föreslås inte redovisas fortsättningsvis
- Stor spridning av diagnoserna vid uppföljning av körtelcellstypier. 18% är benigna och 12% är cervixcancer. Ytteligare ett antal corpuscancerfall tillkommer (se webappendix). Detta är svåra diagnoser cytologiskt och kolposkopiskt.
- ASC-H används inte av alla laboratorier. Där den används är risken för histopatologisk CIN2-3 något lägre än för CIN2 i cytologi, men risken för cancer är väsentligt högre, jämförbar med CIN3
- De flesta fall av CIN2-3 i histopatologi återfunnits efter ett screeningprov som visat ASCUS eller CIN1.

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2014: Västra Götaland

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	3250	3.1%	791	0.75%	384	0.36%	25	0.024%	375	0.36%	100515	95%	105340	100%
Tecken på HPV-infektion	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	100%	1	100%
ASCUS + Tecken på HPV-infektion	106	24%	122	27%	61	14%	–	–	25	5.6%	136	30%	450	100%
Lätt skivepitelatypi	1671	22%	1314	18%	1172	16%	22	0.3%	256	3.4%	3006	40%	7441	100%
Lätt dysplasi/CIN 1	356	18%	470	24%	571	29%	8	0.4%	53	2.7%	537	27%	1995	100%
Körtelcellsatypi	28	26%	5	4.6%	32	30%	13	12%	11	10%	19	18%	108	100%
Oklar atypi	10	19%	8	15%	19	36%	3	5.7%	2	3.8%	11	21%	53	100%
Misstänkt höggradig dysplasi	37	9.8%	49	13%	251	67%	17	4.5%	4	1.1%	18	4.8%	376	100%
Måttlig dysplasi/CIN 2	68	7.8%	85	9.8%	659	76%	6	0.69%	14	1.6%	35	4%	867	100%
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	17	2.8%	16	2.7%	519	86%	34	5.6%	6	1%	10	1.7%	602	100%
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	1	4.5%	10	45%	1	4.5%	10	45%	22	100%
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	–	–	1	8.3%	9	75%	–	–	2	17%	12	100%
Totalt	5543	4.7%	2860	2.4%	3670	3.1%	147	0.13%	747	0.64%	104300	89%	117267	100%

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2014: NÅL

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	442	2.9%	32	0.21%	28	0.19%	3	0.02%	34	0.23%	14550	96%	15089	100%
Tecken på HPV-infektion	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
ASCUS + Tecken på HPV-infektion	30	30%	18	18%	4	4%	–	–	13	13%	35	35%	100	100%
Lätt skivepitelatypti	154	28%	107	20%	36	6.6%	4	0.74%	23	4.2%	219	40%	543	100%
Lätt dysplasi/CIN 1	60	15%	109	27%	95	24%	4	0.99%	12	3%	123	31%	403	100%
Körtelcellsatypi	10	24%	2	4.9%	14	34%	3	7.3%	4	9.8%	8	20%	41	100%
Oklar atypi	–	–	1	25%	1	25%	–	–	–	–	2	50%	4	100%
Misstänkt höggradig dysplasi	2	20%	2	20%	4	40%	2	20%	–	–	–	–	10	100%
Måttlig dysplasi/CIN 2	22	9.5%	16	6.9%	179	77%	3	1.3%	5	2.2%	6	2.6%	231	100%
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	4	8.2%	1	2%	37	76%	5	10%	1	2%	1	2%	49	100%
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	–	–	1	100%	–	–	–	–	1	100%
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Totalt	724	4.4%	288	1.7%	398	2.4%	25	0.15%	92	0.56%	14944	91%	16471	100%

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2014: SU

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	1374	2.6%	602	1.1%	261	0.5%	11	0.021%	252	0.48%	50206	95%	52706	100%
Tecken på HPV-infektion	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	100%	1	100%
ASCUS + Tecken på HPV-infektion	71	21%	102	31%	53	16%	–	–	10	3%	95	29%	331	100%
Lätt skivepitelatypti	751	18%	831	20%	777	19%	12	0.29%	171	4.2%	1542	38%	4084	100%
Lätt dysplasi/CIN 1	47	10%	124	27%	172	38%	2	0.44%	11	2.4%	96	21%	452	100%
Körtelcellsatypti	8	32%	1	4%	6	24%	4	16%	3	12%	3	12%	25	100%
Oklar atypti	2	40%	1	20%	1	20%	–	–	–	–	1	20%	5	100%
Misstänkt höggradig dysplasi	21	8.5%	34	14%	164	67%	12	4.9%	3	1.2%	12	4.9%	246	100%
Måttlig dysplasi/CIN 2	22	8.4%	31	12%	202	77%	1	0.38%	3	1.1%	4	1.5%	263	100%
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	10	3%	12	3.6%	290	86%	17	5.1%	2	0.6%	5	1.5%	336	100%
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	1	9.1%	7	64%	–	–	3	27%	11	100%
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	–	–	1	14%	5	71%	–	–	1	14%	7	100%
Totalt	2306	3.9%	1738	3%	1928	3.3%	71	0.12%	455	0.78%	51969	89%	58467	100%

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2014: Borås

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	384	2.2%	85	0.48%	26	0.15%	4	0.023%	49	0.28%	17209	97%	17757	100%
Tecken på HPV-infektion	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
ASCUS + Tecken på HPV-infektion	1	8.3%	2	17%	3	25%	–	–	1	8.3%	5	42%	12	100%
Lätt skivepitelatypti	120	17%	118	17%	86	12%	–	–	26	3.7%	360	51%	710	100%
Lätt dysplasi/CIN 1	64	13%	123	26%	100	21%	–	–	16	3.3%	179	37%	482	100%
Körtelcellsatypti	7	23%	1	3.2%	8	26%	6	19%	4	13%	5	16%	31	100%
Oklar atypti	5	21%	5	21%	6	25%	3	12%	2	8.3%	3	12%	24	100%
Misstänkt höggradig dysplasi	6	13%	8	17%	28	60%	–	–	1	2.1%	4	8.5%	47	100%
Måttlig dysplasi/CIN 2	13	5%	34	13%	183	71%	1	0.39%	5	1.9%	22	8.5%	258	100%
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	–	–	1	0.93%	100	93%	3	2.8%	2	1.9%	1	0.93%	107	100%
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	–	–	1	17%	–	–	5	83%	6	100%
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	–	–	–	–	3	100%	–	–	–	–	3	100%
Totalt	600	3.1%	377	1.9%	540	2.8%	21	0.11%	106	0.55%	17793	92%	19437	100%

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2014: Skövde

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	1050	5.3%	72	0.36%	69	0.35%	7	0.035%	40	0.2%	18550	94%	19788	100%
Tecken på HPV-infektion	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
ASCUS + Tecken på HPV-infektion	4	57%	–	–	1	14%	–	–	1	14%	1	14%	7	100%
Lätt skivepitelatypti	646	31%	258	12%	273	13%	6	0.29%	36	1.7%	885	42%	2104	100%
Lätt dysplasi/CIN 1	185	28%	114	17%	204	31%	2	0.3%	14	2.1%	139	21%	658	100%
Körtelcellsatypti	3	27%	1	9.1%	4	36%	–	–	–	–	3	27%	11	100%
Oklar atypti	3	15%	1	5%	11	55%	–	–	–	–	5	25%	20	100%
Misstänkt höggradig dysplasi	8	11%	5	6.8%	55	75%	3	4.1%	–	–	2	2.7%	73	100%
Måttlig dysplasi/CIN 2	11	9.6%	4	3.5%	95	83%	1	0.87%	1	0.87%	3	2.6%	115	100%
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	3	2.7%	2	1.8%	92	84%	9	8.2%	1	0.91%	3	2.7%	110	100%
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	–	–	1	25%	1	25%	2	50%	4	100%
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Skivepitelcancer	–	–	–	–	–	–	1	50%	–	–	1	50%	2	100%
Totalt	1913	8.4%	457	2%	804	3.5%	30	0.13%	94	0.41%	19594	86%	22892	100%

Histopatologisk utfall gällande cervix inom 12 månader av all cervixcytologi från 2014: Halmstad

Histopatologi från enbart cervix

	Benigt		CIN1		CIN2-3		Cancer		Annat		Ingen		Totalt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Cytologi(från cervix)														
Benigt Prov	693	3.3%	125	0.6%	52	0.25%	3	0.014%	50	0.24%	20003	96%	20926	100%
Tecken på HPV-infektion	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
ASCUS + Tecken på HPV-infektion	35	34%	19	19%	4	3.9%	–	–	6	5.9%	38	37%	102	100%
Lätt skivepitelatypti	208	30%	139	20%	95	14%	–	–	22	3.1%	235	34%	699	100%
Lätt dysplasi/CIN 1	209	29%	170	23%	147	20%	5	0.69%	33	4.5%	164	23%	728	100%
Körtelcellsatypti	5	26%	1	5.3%	3	16%	3	16%	3	16%	4	21%	19	100%
Oklar atypti	1	14%	–	–	1	14%	1	14%	–	–	4	57%	7	100%
Misstänkt höggradig dysplasi	3	7.1%	4	9.5%	32	76%	2	4.8%	1	2.4%	–	–	42	100%
Måttlig dysplasi/CIN 2	14	6.1%	17	7.4%	180	78%	14	6.1%	1	0.43%	5	2.2%	231	100%
Stark dysplasi/CIN 3/CIS	1	4%	–	–	20	80%	3	12%	–	–	1	4%	25	100%
Adenocarcinom/AIS	–	–	–	–	–	–	2	50%	–	–	2	50%	4	100%
Mal. tumör oklart urspr.	–	–	–	–	1	100%	–	–	–	–	–	–	1	100%
Skivepitelcancer	–	–	–	–	–	–	1	100%	–	–	–	–	1	100%
Totalt	1169	5.1%	475	2.1%	535	2.3%	34	0.15%	116	0.51%	20456	90%	22785	100%

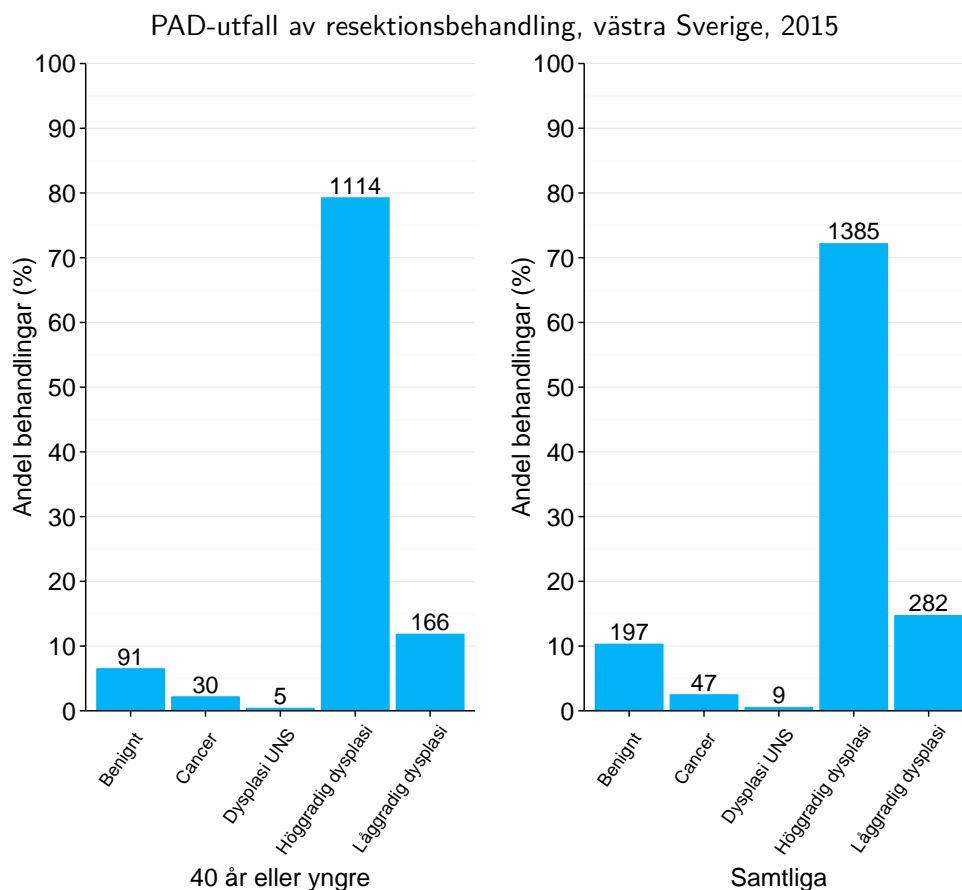
14 PAD-utfall av behandling

En styrka med resektionsbehandlingar är att de genererar ett preparat för PAD och behandlingseffekten kan utvärderas. Utfallet av resektionsbehandlingar under år 2015 redovisas här. I enlighet med C-ARG:s och NACx riktlinjer särredovisas uppgifterna för kvinnor upp till 40 års ålder. C-ARG förordar inte längre behandling av lätta dysplasier i första hand, och tveklöst är en hög andel av höggradig dysplasi i koner och resektat ett tecken på att patienterna är väl utredda. Andelen benigna resektat kan inte vara noll ens under ideala omständigheter eftersom en del små dysplasier kan tas bort helt vid provexcision i samband med utredning. Enligt våra beräkningar minskar det andelen benigna koner med 1,5% och ökar andelen CIN2+ med 2% om PAD:n 60 dagar före behandling räknas med.

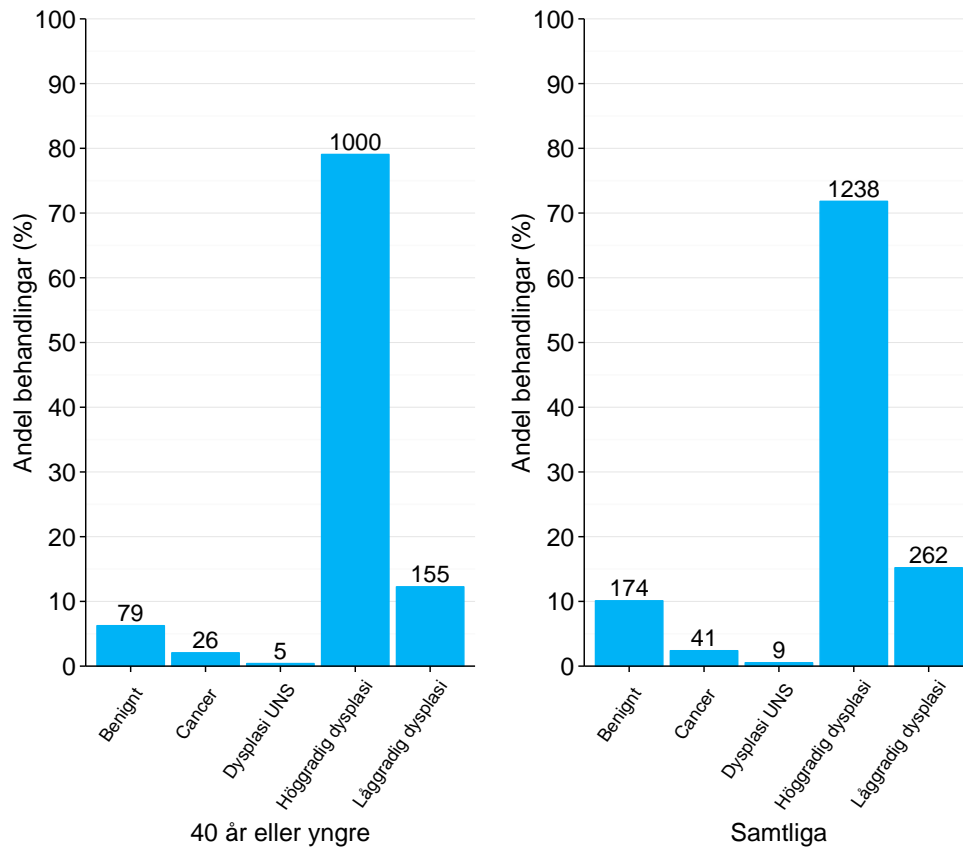
Utfallet får i hög grad ses som ett mått på utredningens kvalitet och i mindre grad på själva behandlingens kvalitet. NACx kvalitetsmått har högst 15% benigna resektat som riktmärke. Motsvarande för kvinnor under 40 års ålder är 10%. Nationella standards har också fastställts för andelen CIN2+ i PAD som för kvinnor under 40 år bör vara $\geq 75\%$.

Kommentar: VGR klarar gränserna för ”benigna koner” med reativ god marginal, och i år klarar även Halland uppsatta målnivåer. Båda landstingen hade CIN2+ i 80% av behandlingarna och klarar även denna målnivå med marginal. Detta är första året kolposkopiverksamheten i både Halland och VGR klarar målen och är ett fint resultat av ett lokalt idogt och målmedvetent kvalitetsarbete. En milstolpe!

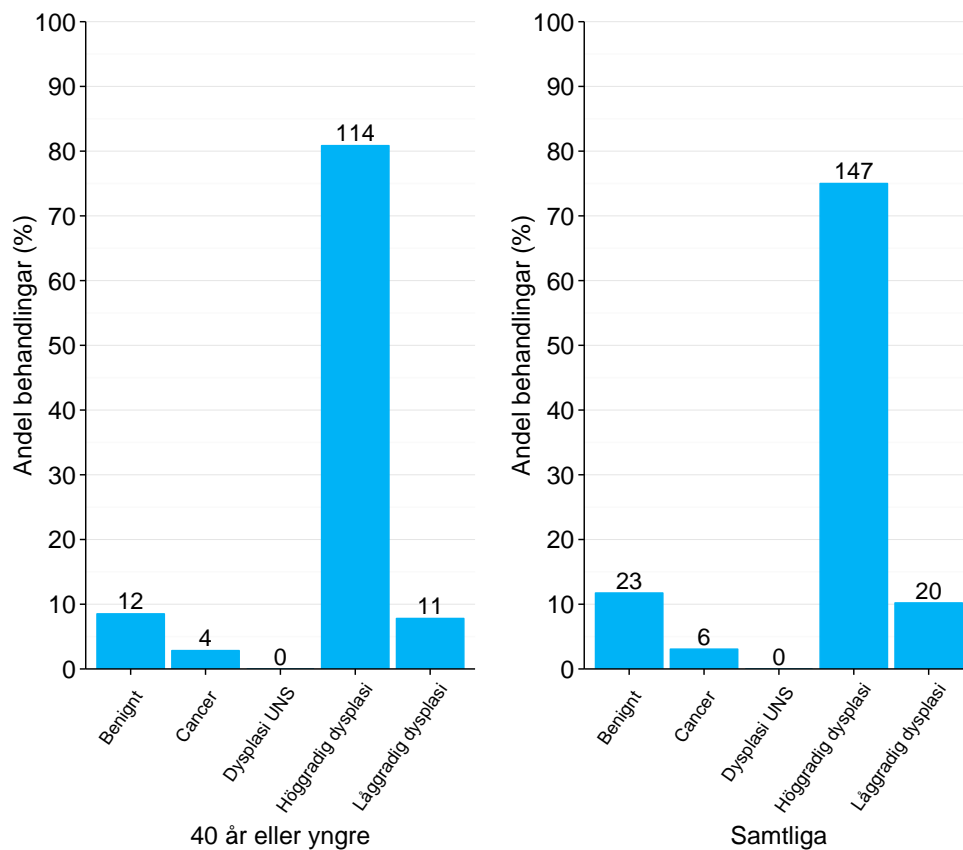
På lokal nivå finns fortfarande en del att göra. Enstaka mottagningar ligger oacceptabelt högt i Benigna koner ofta kopplat till små volymer.

PAD-utfall av resektionsbehandling, Västra Götaland, 2015

PAD-utfall av resektionsbehandling, Halland, 2015

PAD-utfall av resektionsbehandling per behandlande enhet 2015

Behandlande enhet	Histoklass						Totalt Antal
	Benigt		CIN2+		Övrigt		
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Alingsås sjukhus	8	11%	58	77%	9	12%	75
Angereds Närsjukhus	9	6%	117	77%	26	17%	152
Frölunda specialistsjukhus	11	5%	170	79%	34	16%	215
Gyn mott Fröja, Kungälv	1	3%	26	84%	4	13%	31
Gyn mott Fröja, Stenungsund	1	8%	11	85%	1	8%	13
Gyn mott Kungshöjd, Göteborg	1	1%	106	85%	18	14%	125
Gyn mott VC Skene	2	11%	14	74%	3	16%	19
Gynekologmottagningen i Centrum Skövde	10	31%	18	56%	4	12%	32
Göteborgs Kvinnoklinik	5	20%	17	68%	3	12%	25
Hallands sjukhus Halmstad	9	11%	67	80%	8	10%	84
Hallands sjukhus Kungsbacka	2	5%	32	86%	3	8%	37
Hallands sjukhus Varberg	12	16%	54	72%	9	12%	75
Kvinnokliniken Carlanderska Göteborg	3	50%	2	33%	1	17%	6
Lundby sjukhus	15	14%	86	77%	10	9%	111
NÄL Norra Älvsborgs Länssjukhus NU-sjukv Trollhättan	36	17%	147	68%	33	15%	216
Skaraborgs sjukhus Falköping	–	–	1	100%	–	–	1
Skaraborgs sjukhus Lidköping	9	11%	66	82%	5	6%	80
Skaraborgs sjukhus Skövde	18	16%	81	72%	14	12%	113
SU/Sahlgrenska	15	5%	242	74%	70	21%	327
SÄS/Södra Älvsborgs sjukhus Borås	30	16%	117	64%	36	20%	183
Totalt	197	10%	1432	75%	291	15%	1920

15 Konhöjd och antal ingrepp per operatör

Det står alltmer klart att den ökade risken för att föda för tidigt i graviditeter som kommer efter dysplasibehandling står i proportion till volymen cervixvävnad som tas bort eller förstörs. Andelen ”Konhöjd registrerad” avser naturligtvis endast resektionsbehandlingar. De nationella riktlinjerna från C-ARG är att de gynekologer som behandlar dysplasi ska utföra minst 25 ingrepp per år. Efterföljande tabell visar andelen operatörer på respektive enhet som når upp till denna volym. Den visar också den ur patientperspektiv viktigare uppgiften – hur stor andel av alla behandlingar görs av läkare med denna erfarenhet. För läkare som flyttar mellan enheter i de delar av Sverige som registrerar behandlingar i Cytburken under kalenderåret får hela sin behandlingserfarenhet registrerade, medan enstaka erfarna läkare som byter till annan verksamhet, arbetat utanför Cytburkens upptagningsområde eller varit långledig under stor del av kalenderåret inte kommer upp i 25 behandlingar av detta skäl. Operatörer vid hysterektomi räknas inte in i de kvantitativa målen.

Kommentar: Medianvärdet för konhöjd är fortfarande 9 mm vilket är en rimlig siffra, möjligen något i överkant då de flesta behandlingar görs på unga kvinnor med transformationszon typ 1-excision. Antal destruktionsbehandlingar har sjunkit ytterligare och var bara 8 stycken 2015. Hysterektomier på hel eller partiell dysplasindikation är sannolikt underrapporterade, och sjukhusen bör se över sina rutiner för sådan rapportering. Totalt sett har antalet behandlingar, något förvånande, fortsatt att sjunka något. Andel operatörer som uppfyllt kraven har ökat något och andel kvinnor som blivit opererad av operatör som uppfyller kraven har också fortsatt att öka om än med blygsamma en procent sedan 2014.

Enhet	Antal behandlingar					Konhöjd registrerad				
	Res	Des	Hyst	Övr	Tot	Antal	Andel	Median	Min	Max
Alingsås sjukhus	76	0	0	0	76	76	100%	10	5	15
Angereds Närsjukhus	159	0	0	0	159	156	98%	7	1	14
Frölunda specialistsjukhus	220	0	0	0	220	218	99%	9	6	15
Gyn mott Fröja, Kungälv	34	0	0	0	34	33	97%	10	6	18
Gyn mott Fröja, Stenungsund	13	0	0	0	13	12	92%	12	5	15
Gyn mott Kungshöjd, Göteborg	127	0	0	0	127	127	100%	7	4	18
Gyn mott VC Skene	21	0	0	0	21	21	100%	11	8	13
Gynekologmottagningen i Centrum Skövde	34	0	0	0	34	34	100%	9	6	14
Göteborgs Kvinnoklinik	27	0	0	0	27	24	89%	8	3	12
Hallands sjukhus Halmstad	86	3	0	0	89	89	103%	12	3	35
Hallands sjukhus Kungsbacka	37	0	0	0	37	37	100%	9	3	13
Hallands sjukhus Varberg	76	0	0	0	76	76	100%	8	4	20
Kvinnokliniken Carlanderska Göteborg	8	0	0	0	8	8	100%	11	4	15
Lundby sjukhus	120	0	0	0	120	120	100%	8	5	18
NÄL Norra Älvsborgs Länssjukhus NU-sjukv Trollhättan	220	1	0	0	221	217	99%	10	4	20
Skaraborgs sjukhus Falköping	1	0	0	0	1	1	100%	13	13	13
Skaraborgs sjukhus Lidköping	86	0	0	0	86	86	100%	9	4	20
Skaraborgs sjukhus Mariestad	0	0	1	0	1	0	-	-	-	-
Skaraborgs sjukhus Skövde	118	0	4	0	122	117	99%	9	4	20
SU/Sahlgrenska	332	2	0	0	334	331	100%	8	4	22
SÄS/Södra Älvsborgs sjukhus Borås	185	8	0	0	193	175	95%	9	4	16
Alla enheter	1980	14	5	0	1999	1958	99%	9	1	35

Res = Resektion, Des = Destruktion, Hyst = Hysterektomi, Övr = Övrigt, Tot = Totalt

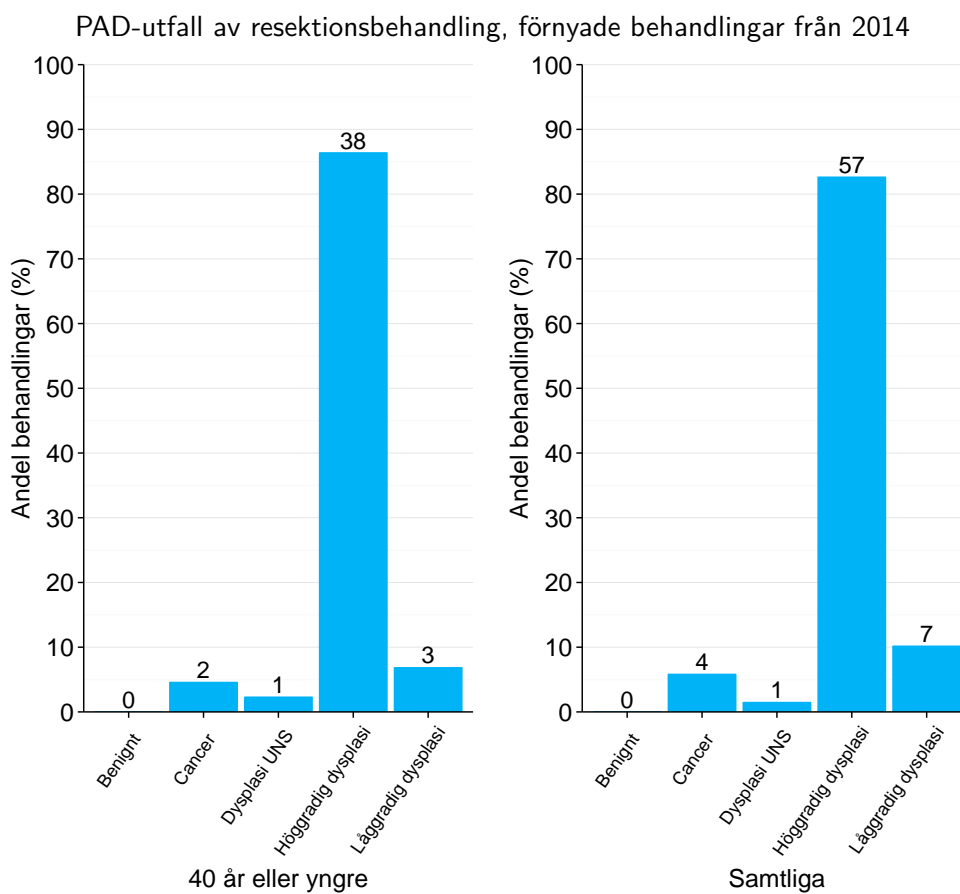
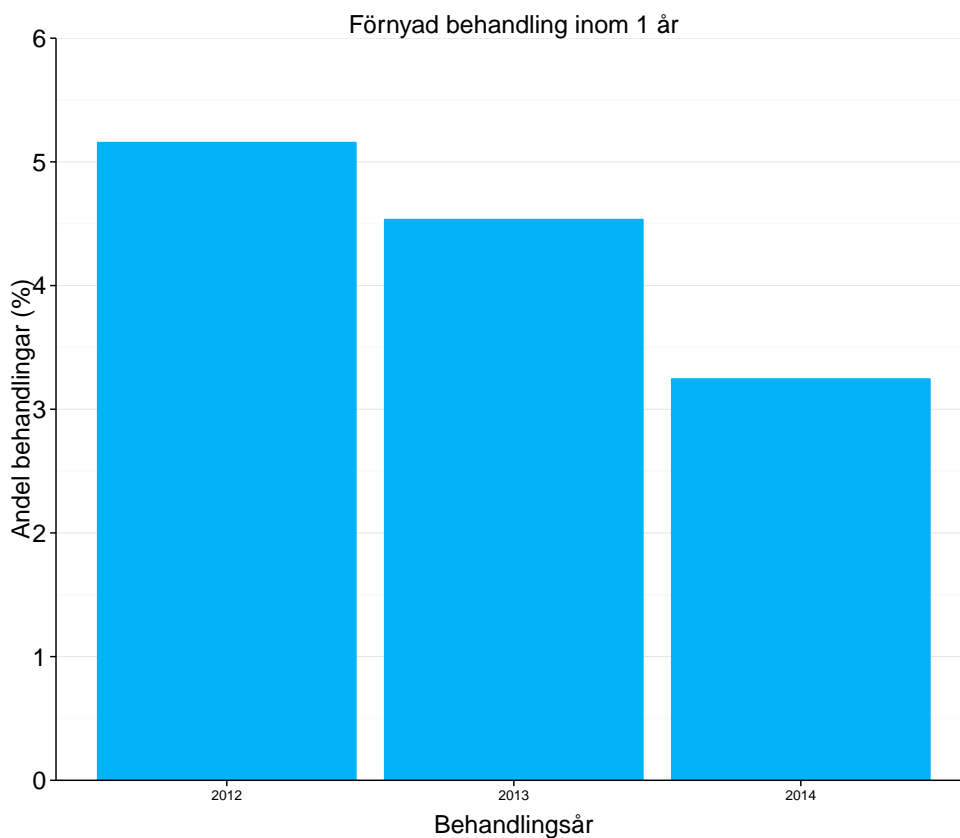
Erfarenhet operatörer

Enhet	Operatörer med minst 25 ingrepp		
	Antal operatörer	Andel operatörer	Andel behandlingar
Alingsås sjukhus	8	12%	53%
Angereds Närsjukhus	6	50%	99%
Frölunda specialistsjukhus	3	67%	100%
Gyn mott Fröja, Kungälv	2	50%	76%
Gyn mott Fröja, Stenungsund	5	0%	54%
Gyn mott Kungshöjd, Göteborg	4	50%	98%
Gyn mott VC Skene	1	0%	0%
Gynekologmottagningen i Centrum Skövde	1	100%	100%
Göteborgs Kvinnoklinik	5	0%	4%
Hallands sjukhus Halmstad	10	0%	0%
Hallands sjukhus Kungsbacka	4	25%	78%
Hallands sjukhus Varberg	4	25%	70%
Kvinnokliniken Carlanderska Göteborg	3	0%	0%
Lundby sjukhus	5	60%	91%
NÄL Norra Älvsborgs Länssjukhus NU-sjukv Trollhättan	11	18%	62%
Skaraborgs sjukhus Falköping	1	0%	100%
Skaraborgs sjukhus Lidköping	3	67%	85%
Skaraborgs sjukhus Mariestad	1	0%	0%
Skaraborgs sjukhus Skövde	9	22%	52%
SU/Sahlgrenska	7	43%	87%
SÄS/Södra Älvsborgs sjukhus Borås	8	38%	71%
Alla enheter	84	32%	75%

16 Förnyade behandlingar ("Re-koniseringar")

Vissa dysplasibehandlingar behöver göras om. En viss andel re-behandlingar ska accepteras, alternativet är att för mycket vävnad tas bort på för många kvinnor. Det aktuella årets siffror speglar naturligtvis behandlingarna som gjordes ett år tidigare. Ny behandling har rapporterats öka risken för prematurbörd 8 -10 ggr jämfört med icke-behandlade kvinnor. Data särredovisas även här för kvinnor upp till 40 års ålder. Data innefattar alla typer av behandlingar där dysplasi har varit en indikation. Den sista tabellen visar upprepade behandlingar per enhet som gjorde den ursprungliga behandlingen, oavsett var behandling nr 2 gjordes. Dessa data ska tolkas försiktigt, eftersom slumpen kan spela stor roll vid dessa små tal. Om siffran är mycket låg kan det vara ett uttryck för att borttagandet/destruktionen av vävnad i många fall varit onödigt stor vid den ursprungliga behandlingen. Nationell standard, fastlagd 2012 (NACx), är max 5% re-behandling inom ett år.

Kommentar: Andel förnyade behandlingar har sjunkit ytterligare och ligger nu på strax över 3%. Utredningarna av kvarstående dysplasi är välgjorda i avseende att alla re-behandlingar har innehållit dysplasi och c:a 90% CIN2+. Re-koniseringar som visar cancer är sannolikt steg i fortsatt utredning eller behandling av cancer. Ingen enskild mottagning sticker ut med anmärkningsvärt dåliga resultat.

Förnyade behandlingar från 2014 per ursprungsenhet

Enhet	Antal	Ombehandlade	Ombehandlade
	behandlingar	Antal	Andel
Alingsås sjukhus	93	1	1%
Angereds Närsjukhus	110	9	8%
Frölunda specialistsjukhus	216	3	1%
Gyn mott Fröja, Kungälv	37	1	3%
Gyn mott Fröja, Stenungsund	32	1	3%
Gyn mott Kungshöjd, Göteborg	80	2	2%
Gyn mott VC Skene	28	2	7%
Gynekologmottagningen i Centrum Skövde	43	3	7%
Göteborgs Kvinnoklinik	29	1	3%
Hallands sjukhus Halmstad	104	1	1%
Hallands sjukhus Kungsbacka	56	2	4%
Hallands sjukhus Varberg	124	1	1%
Kvinnofokus, Falkenberg Privat	1	0	0%
Kvinnokliniken Carlanderska Göteborg	23	1	4%
Lundby sjukhus	182	4	2%
NÄL Norra Älvsborgs Länssjukhus NU-sjukv Trollhättan	222	9	4%
Skaraborgs sjukhus Lidköping	128	4	3%
Skaraborgs sjukhus Skövde	109	3	3%
SU/Sahlgrenska	306	15	5%
SU/Östra	22	0	0%
SÄS/Södra Älvsborgs sjukhus Borås	243	8	3%
Alla enheter	2188	71	3%

Ett samarbete i Västra sjukvårdsregionen

Rapporten är utgiven av Regionalt cancercentrum väst. 2016-03-31.